

I

జాతీయైక్యతకు సోవియట్ చూపే మార్గం

రచయిత :

డాక్టరు : జి. అధికారి

అనువాదం :

ఆనందమోహన్

ప్రజా శక్తి కార్యాలయం

:: బెజవాడ ::

ప్రజాశక్తి ప్రచురణ నెం. 55
మార్చి 1944

II

ఆ ర ణా లు

ప్రజాశక్తి పెన్
టెజవాడ.

ప రి చ యం

సోవియట్ మిత్రుల సంఘయాజమాన్యన బొంబాయిలో జరిగిన సభలో, కామ్రేడ్ అధికారి యిచ్చిన ఉపన్యాసానికి అనువాదమిది. డాక్టర్ అధికారి దీనిలో సోవియట్ నాయకులు వివిధంగా అచటి జాతుల సమస్యను పరిష్కరించాలో వివరించాడు. సోవియట్ రాజ్యాంగంక్రింద వివిధజాతులు, జాతీయవిజ్ఞానం, కళలు ఎలా వృద్ధిచెందాయో తెలిపాడు. పెట్టుబడిదారీ విధానంక్రింద, జాతులమధ్య, ద్వేషానికి కారణాలను తేటతెల్లంజేశాడు. జారిన్టు రష్యాలో వాటిని రెచ్చగొట్టి ప్రజాఉద్యమాలను విచ్చిన్నంచేయడానికి సామ్రాజ్యవాదులు చేసిన యత్నాలను, ప్రస్తుతం భారతదేశంలో వివిధజాతులమధ్యవున్న విద్వేషాలను పోల్చిచూపాడు. సోవియట్ లో బోల్షివిక్కులు ప్రజల ఐకమత్యాన్నినిర్మించి జాతుల సమస్యను ఎలాపరిష్కరించాలో చూపాడు. సోవియట్ అనుభవాలను భారతదేశ పరిస్థితులకు ఎలా అన్వయించాలో తెలిపాడు. దేశభక్తులు వివిధజాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కును అంగీకరించుట ద్వారానే భారత స్వాతంత్ర్యంకోసం మనమెలా ముందుకు సాగగలమో తెలిసికోడానికి యీపాత్రం వినియోగించుతుంది. జాతీయైక్యత నిర్మించుట తమ కర్తవ్యం అని వారు గుర్తించునట్లు చేయగలుగుతుందని ఆశించుతాము.

— సంపాదకవర్గం.

విషయసూచిక

	పేజీ
1. సోవియటు యూనియను - స్వతంత్రజాతుల సమ్మేళనం	1
2. ఈ జాతులెల్లా పుట్టేయి ?	4
3. ఆక్టోబరు విప్లవంతో జాతులన్నీ స్వాతంత్ర్యం పొందేయి	14
4. స్వతంత్ర సోషలిస్టు రిపబ్లికులన్నీ కలిసి సోవియటు యూనియనుగా ఏర్పడ్డాయి	19
5. సోవియట్ యూనియన్ లోని జాతుల సత్వరాభివృద్ధి	26
6. జాతులు - సామ్రాజ్యవాదం క్రింద - సోషలిజం క్రింద	37

తొలి పలుకు

సోదరులారా :

సోవియటుమిత్రమండలి ఆధ్వర్యాన వివిధవిషయాలపై యేర్పాటు చేయబడుతున్న వుపన్యాసాల్లో మొట్టమొదటిది 'సోవియటుయూనియన్ లో జాతులసమస్య'. ఈ సమస్యకే ప్రాధాన్యత నివ్వడానికి గల కారణాలు మీకందరకూ తెలిసినవే. ఈరోజున భారతజాతీయ రాజకీయాలలో గూడ మనలను తీవ్రంగా యెదుర్కొంటూన్నదీ జాతులసమస్య — వారి కోర్కెలే. కాంగ్రెసులీగు ఐక్యత పూర్తిగా యీ సమస్యపరిష్కారం మీదనే ఆధారపడి యుంది. భారతీయులు తమనూ, తమదేశాన్ని రక్షించుకోగల్గుటకు, నిరంకుశాధికారులు పెడుతున్న ఆటంకాలన్నిటినీ దాటి జాతీయప్రభుత్వం స్థాపించుకోగల్గుటకు, తమ బలాన్ని కూడ ప్రపంచంలోని యితర అభివృద్ధిశక్తులతో జతచేసేలాగ, జపాను ఫాసిజాన్ని దూపు మాపి స్వతంత్ర ప్రపంచవ్యవస్థలో స్వతంత్రభారత నిర్మాణంచేయుటకు భారతప్రజలందరను ఐక్యపరచుట యెలాగ? అనే సమస్యపరిష్కారం మీదనే మనదేశ భవిష్యత్తంతా ఆధార పడి యున్నది.

సరిగా మన సమస్యవంటిదే సోవియటుయూనియనులో మహావిజయవంతంగా పరిష్కరింపబడుటను మనం చూస్తున్నాం. సోవియటుయూనియన్ లో భిన్నభాషలు మాట్లాడే 180 కి పైగా జాతులున్నాయి; జాతులవ్యవస్థ సరిగా మనదేశంలో వలెనేవుంది. అయినా, భిన్నతెగలకు, జాతులకు చెందిన ప్రజలతోకూడిన సో. యూనియను-మానవజాతికే పరమ శత్రువైన, మానవనాగరికతను నాశనంచేయ దీక్షబూనిన మృగప్రాయురైన నాజీల నెదిరించి గత రెండు సంవత్సరాలుగా అసమాన త్యాగదీక్షతో, అకుంతిత ధైర్యనైర్యాలతో పోరాడుచు ప్రపంచం అంతటినీ మహాశ్చర్యంతో దిగ్భ్రమ చెందిస్తుంది.

— జి . అధికారి .

సోవియటు యూనియను - స్వతంత్రజాతుల స మ్మే శ నం

1941 జూన్ 22న హిట్లరు సోవియట్ యూనియనుపై దండెత్తినపుడు యెట్టి అంచనా వేసుకున్నాడు ? సోవియటు సరిహద్దులో వెయ్యిమైళ్ళ పొడుగున 250 డివిజన్లతో ఒక్క ముడిని యుద్ధం ప్రారంభిస్తే చాలు. ప్రపంచచరిత్రలో యెన్నడూ యెవరూ పొందియుండని మహావిజయం తనదే ననుకున్నాడు. నాజీనైన్యాల మొదటి తాకిడికే సోవియటు రష్యా లోని భిన్నజాతులమధ్య అంతఃకలహాలు బయలుదేరుతాయనీ, సోవియటు వ్యవస్థ పేక ముక్కలతో కట్టిన యిల్లులా నేలకూలుతుందనీ అనుకున్నాడు. ప్రపంచాధిపత్యం సంతాపింపడే ప్రయత్నంలో యీ ప్లాను నతడెన్నో సంవత్సరాలనుండి తయారుచేసి వుండు కున్నాడు.

కాని, తీరా దండయాత్రచేశాక తటస్థించినదేమిటి ? ఈ రెండు సంవత్సరాలుగా మనం యేం చూస్తున్నాం ? సోవియటు యూనియనుపై హిట్లరు దండయాత్రకంటె యెక్కువ ప్రమాదభూయిష్టమైన తప్పుడు అంచనా చరిత్రలో యెన్నడూ జరిగియుండ లేదు. ఎందుచేత నది తప్పు అంచనా ? తానంతకుముందు అతిసులభంగా జయించిన యితర దేశాలవంటిదే సోవియటు యూనియనుకూడా అనుకున్నాడు కనక. శత్రువుకన్న యెక్కువ టాంకులు, యెక్కువ విమానాలు, ఈ వివిధజాతుల కలయికను, ఐక్యతను, భగ్నంచేసి విచ్ఛిన్నంచేయుటకు తన ఏజంట్లుగా వ్యవహరించే దేశద్రోహులు - తనకు కావలసిన దింతే అనుకున్నాడు. "ప్రపంచంలోకల్లా గొప్పనైన్యం అపజయం అంటే యేమిటో యెరుగని నైన్యం నాకుంది. దీనిముందర రెడార్మీయెంత ? రెడార్మీకి అట్టే టాంకులులేవు; విమానాలూలేవు. దాన్ని అతి సునాయాసంగా ఓడించేస్తాను" అనుకున్నాడు హిట్లరు.

కాని అసలు సమస్య సోవియట్ యూనియనుకి టాంకులు, విమానాలు యెక్కువ వున్నాయా ? తక్కువ వున్నాయా అని కాదు - పైగా సోవియట్ యూనియనులో నాజీ యేజంట్లు దొరకలేదు.

సోవియటుభూభాగంలో ఒక నూతన మానవసమాజం తన్నెదుర్కొనుటకు నిర్ధంగా వుండనేవిషయం హిట్లరు గుర్తించలేకపోయేడు. ఈ 25 సంవత్సరాలలో సోవియటు రష్యాలో ఒక వినూత్న ప్రపంచం, ఒక నూతన మానవజాతి నిర్మింపబడిందనే విషయం హిట్లరుకుగాని మిగతా సామ్రాజ్యవాద ప్రపంచానికిగాని కించితైనా గోచరించనేలేదు. ప్రజలు తమ రాజ్యాంగయంత్రాన్ని, తమ ప్రభుత్వాన్ని నిర్మించుకున్నారు; తద్వారా మానవప్రయత్నంయొక్క, కృషియొక్క శక్తిని ఫలప్రదంగావించి చూపేరు ప్రపంచానికి.

హిట్లరు నేదిరించుటకు సోవియటుయూనియనులో కర్తిగట్టి నిలబడిందొక నూతన మానవ సమాజం - వర్గజాతి నిర్బంధాలనుండి విముక్తులైన స్వతంత్రజాతుల ప్రజలతోగూడిన ఐక్య ప్రజాసమ్మేళనం; నిర్బంధ విధానానికి, దోపిడీకి తావులేని ఒక అపూర్వ మానవ నాగరికతను. విజ్ఞానాన్ని నిర్మించిందా నూతన మానవసమాజం. సర్వ మానవజాతికి ప్రజల శత్రువైన ఫాసిజాన్ని ప్రతిఘటించుటకు లేచింది నాగరికతయే - ఈ నూతన సమాజమే.

అందుచేతనే “ సోవియటు యూనియన్ లో అంతఃకలహాలు బయల్పడతాయి. వివిధ జాతులమధ్య పరస్పర కలహాలు చెలరేగుతాయి. యుక్రేను తిరుగుబాటుచేస్తుంది. తెల్ల రష్యా యూనియను ప్రభుత్వాన్ని ధిక్కరిస్తుంది. ఇంకా యేవేవో జాతులన్నీ తిరుగు బాటు చేస్తాయి ” అని హిట్లరు పెట్టుకున్న పెద్దపెద్ద ఆశలన్నీ ఒక్కమారుగా కూలిపో యాయి. దానికిమారుగా, 180 జాతులమధ్య నిర్మితమైన అచంచల ఐక్యతాబలాన్ని. అజేయమైన ప్రజాశక్తిని యెదుర్కోవలసి వచ్చింది హిట్లరు. సోవియటు యూనియన్ లోని జాతుల, ప్రజలమధ్యగల యీ ఐక్యత నేడు సోవియటుభూమిని, మానవ నాగరి కతనూ నాజీ మృగతత్వంనుండి కాపాడుతేగాక ప్రపంచ ప్రజలందరూ పరస్పర సహాయంతో, సోవియటు ప్రజల సహకారంతో తమ స్వాతంత్ర్యంకొరకు పోరాడి సాధించే అవకాశాన్ని కల్గించింది. నూతన ప్రపంచ వ్యవస్థా నిర్మాణానికి పునాదివేస్తోంది.

పరస్పరం యెట్టి సంబంధమూలేని యెన్నో జాతులను, తెగలను ఒకేఒక దుర్బేద్య మైన ఐక్యసోవియటు వ్యవస్థగా సంఘటితపరచుట యేవిధంగా సాధ్యమైంది? అనే విషయాన్ని మనం పరిశీలించవలసియుంది. ఒకప్రక్క యెంతో అభివృద్ధిచెందియున్న గ్రేట్ రష్యన్లు మొ॥ నాగరికజాతులు. మరోప్రక్క ఉజ్బెక్సు మొ॥ యింకా తమ (ఆటవిక) ప్రాచీన (Primitive) జీవిత విధానంనుండి నాగరికదశలోనికి పూర్తిగా రాలేదు. అంతంత తేడాలున్న యీ వివిధజాతులూ, తెగలూ ఒకే ఐక్యరాజ్యాంగంలోనికెల్లా తేబడినాయి? ఆవ్యవస్థ యిటువంటి పరీక్షాసమయంలోగూడ విచ్ఛిన్నం కాకుండా అచంచలంగా నిలబడగల్గుటకు కారణంయేమిటి? వాళ్ళలోవాళ్ళకి అంత పరస్పర సుహృద్భావం యేర్పడ్డానికి “మేం అంతా కలిసేవుంటాం - యెన్నడూ విడిపోము ” అనే దృఢనిశ్చయం వారిలో కలుగుటకు కారణంయేమిటి? సోదరుల్లాగ వాళ్లు భుజంభుజం కలిపి నిలచి పోరాడుట కేదికారణం?

ఈప్రశ్నలకు సమాధానం తెలిసికోవాలంటే రష్యాలో జానిసత్వవిమోచనం (1861) జరుగుటకుపూర్వం, జారిస్టు భూస్వామ్య నిరంకుశత్వపు రోజుల్లో - అంటే యింకా పెట్టుబడిదారీవిధానం రష్యాలో ప్రవేశించకపూర్వం పున్నపరిస్థితులను బాగా అర్థంచేసికోవాలి. ఆనాటి రష్యాలోని పరిస్థితులేమిటి? యెన్నోతెగలకు, జాతులకుచెందిన ప్రజలు జారిస్టు రష్యా భూభాగంలో వుండేవారు; స్లావిక్ తెగకుచెందిన గ్రేట్ రష్యన్లు, యుక్రేని

యన్లు, బైరష్ యన్లు, పోల్సు మొదలైనవారు. జార్జికు తెగకుచెందిన లెట్టులు, లిథుయేనియన్లు, ఎస్టోనియన్లు; కకేషియను తెగలకుచెందిన జార్జియన్లు, ఆర్మీనియన్లు. అజర్ - బైజానియన్లు మొ॥ వారు; అఫ్ఘన్ సరిహద్దుల కవతల నివశించే మధ్యఆశియా తెగలు - (వీరు మన పంజాబీలు, పఠానులకు యెంతో సామ్యంవుంది) - యీ తెగలన్నీకాక యింకా యెన్నోగుంపులు, జాతులూను; ఉజ్బెక్కులు, కాజక్కులు, టర్కిమాన్లు, తాజీకులు, మంగోలులు, ఆర్కిటిక్ తీరవాసులైన ఎస్కిమోలవంటి, అనాగరిక-ఆటవిక జాతులు, వాళ్ళకి వేటాడడం చేపలు పట్టడంతప్ప యింకేమీ తెలియనిస్థితిలో వుండేవారు.

ఇంత భిన్నతరహాలకు చెందిన ప్రజలందరినీ, నాటి రష్యన్ భూస్వామ్య ప్రభుత్వం యే విధంగా ఒకే అధికారంలో వుంచగల్గిందంటే. పూర్తిగా బలప్రయోగం వల్లనే : దారుణనిర్బంధాలతోనే ! గ్రేట్ రష్యను జమీందార్లు మిగతా యితర జాతులన్నిటినీ అణగదొక్కి వారిపై తమ అధికారం స్థాపించేరు. జమీందార్ల ప్రాబల్యం మీద ఆధార పడిన నిరంకుశజారిష్టు సామ్రాజ్యం స్థాపించబడింది. అనాటి రష్యన్ సామ్రాజ్యంలోని అన్ని జాతులు, తెగలూకూడ అనాగరిక భూస్వామ్యవిధానదశలోనే వున్నారు. ప్రతి తెగకూ ఒక దొర (జమీందారు) - ఆదొరలందరికీ దొర జారుచ కవర్తి. ఆ ప్రజలలో యే విధమైన జాతీయచైతన్యమూ కల్గియుండలేదు. అందుచేతనే ఆ నాడు జాతులసమస్య - తర్వాత తర్వాత పెంపొందిన ప్రస్తుతరూపంలో లేనేలేదు.

మన దేశంలో వుదాహరణే ఒకటి తీసుకుందాం. "అక్కరుచక్రవర్తి కాలంలో ఈ జాతిసమస్య వుందా యేమిటి? అనాడు హిందూ-ముస్లిం కొట్లాటలేలేవు; అ-తా కలిసే వుండేవారు." అనేవాదం తరుచుగా వింటూంటాం. ఇందులో అసలువిషయం యేమిటంటే ఆ రోజుల్లో (జారిష్టు రష్యాలోగాని, అక్కరునాటి భారతదేశంలోగాని) ప్రజాసామాన్యంలో యింకా జాతీయచైతన్యం అనేదే కలగలేదు; రాజ్యాంగపరిపాలనలో ప్రజలకేమాత్రమూ జోక్యమే వుండేదికాదు. అందుచేతనే జాతులసమస్య అనాడు ముందుకురాలేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం జమీందార్లనుంచి (వారే ప్రజలకు నాయకులుగా) సహాయంతీసుకొనేది. ఆ విధంగా పైపైని జమీందార్లమధ్య ఐక్యత వుండేది. కాని దానికంతకూ వునాది ప్రజలెంతో వెనుకబడి యుండుటా, వారిలో రాజకీయచైతన్యమే లేకపోవుటాను.

జారిష్టు రష్యాలోకూడ చాలకాలంవరకూ, యీ జాతులసమస్య, భిన్నజాతుల ప్రజల మధ్య కొట్లాటలు, జాతిద్వేషాలు, మొదలైనవి లేవు; పరిశ్రమలు (యెంతమెల్లగాకానీ) అభివృద్ధిచెంది. రష్యా భూస్వామ్యవిధానం నుండి పెటుబడిదారీ విధానంలోనికి వచ్చినప్పటి నుంచీ యీ జాతులసమస్య, జాతికలహాలు బయల్దేరేయి. అనాటినుంచే రష్యాదేశం "జాతుల బంధిఖానా" (Prison of nations) గా తయారైంది.

ఈ జాతులెల్లా పుట్టేయి ?

జారిస్తు సామ్రాజ్యంలో పెట్టుబడిదారీ విధానం అభివృద్ధి చెందినకొలదీ. పూర్వం నుంచీ ప్రాబల్యంలోవున్న గ్రేట్ రష్యన్లు తాముత్పత్తిచేసే వర్తకసరుకులను అమ్ముకొనేందుకు మార్కెట్లుగా సామ్రాజ్యాంతర్గత భాగాలను వుపయోగించుకోసాగేరు. వర్తక వ్యాపారాలు యెక్కువైనకొలదీ ఆ ప్రదేశాల్లోకూడ పరిశ్రమలభివృద్ధి చెందసాగేయి. ఆయా ప్రజలొక ప్రత్యేకజాతులుగా యేర్పడుటకు వలసిన పరిస్థితులేర్పడ్డాయి. కాని ఆ ప్రదేశాల్లో పరిశ్రమలుంటే, గ్రేట్ రష్యన్లకు నష్టం. అందుచేత తప్పనిసరిగా వాళ్ళందరిలో బలవంతులు కనక గ్రేట్ రష్యన్లు యితరజాతుల పారిశ్రామిక అర్థికాభివృద్ధి నరికట్టి, ఆ ప్రదేశాలూ, ప్రజలూ, గ్రేట్ రష్యన్ పరిశ్రమలకు ముడిపదార్థాలను సప్లయచేస్తూ, అక్కడ తయారైన సరుకులను కొనుక్కుంటూ వుండవలసినదే అని నిర్బంధించవలసి వస్తుంది స్వలాభంకోసం. అంటే, ఒకజాతి బాగా అభివృద్ధిచెందియుండి, ప్రాబల్యం కలిగియుండి, మిగతాజాతులు బహిష్కారంగా, పారిశ్రామికంగానూ, యితర విధాలా యెంతో వెనుకబడియున్న వ్యవస్థలో ఆ ప్రాబల్యంగల జాతి, మిగతావాటిని నిర్బంధవిధానానికి లోనుగావించి వారి అభివృద్ధి నరికట్టి, తన పారిశ్రామిక అర్థికప్రయోజనాలకొరకు వుపయోగించుకో చూస్తుంది.

చిన్నచిన్నజాతులు తమ అర్థికజీవితాన్ని తామే చక్కబెట్టుకోవాలి. తమ అభివృద్ధికి పాటుపడాలి అంటాయి గ్రేట్ రష్యన్ జాతి వాటి అభివృద్ధి నరికట్టి తామే అభివృద్ధి చెందజూస్తుంది. దానితో రెంటిమధ్యనూ కలహాలూ, విద్వేషాలూను. ఇవే జాతుల సమస్యకు మూలం.

ఒకప్రక్క వివిధజాతుల బూర్జువావర్గాలమధ్య యీ కలహాలు, పోటీలు యెక్కువౌతున్నాయి ; దాంతోబాటే పెద్ద కార్మికోద్యమం బయల్దేరి బలపడసాగింది; కార్మికులూ కర్షకులూ కలిసి జమీందారీనిరంకుశత్వ నిర్మూలనకు, స్వాతంత్ర్య సంస్థాపనకు, రష్యాలో ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వస్థాపనకు, సోషలిజం నెలకొల్పుటకు - తమ వుద్యమాన్ని నిర్మించుకోసాగేరు.

జారిస్తుప్రభుత్వం ఈజాతులన్నిటినీ నిర్బంధవిధానానికిలోను గావించి, వాటిఅభివృద్ధి నరికట్టింది; వాటిలో వాటికి కలహాలు ప్రేరేపించేది; ఇపుడీ కార్మికోద్యమం బయల్దేరేక జారిస్తు ప్రభుత్వానికింకో పక్కనుంచి ప్రమాదం యేర్పడింది. నిరంకుశత్వాన్ని నిర్మూలించి, ప్రజాస్వామ్య హక్కును సోషలిజాన్ని స్థాపించుటే ఆశయంగా బయల్దేరిన యీ శ్రామికోద్యమం రష్యా సామ్రాజ్యంలో అన్నిజాతుల ప్రజలను ఒకే ఐక్యవుద్యమంగా సంఘటిత పరిచింది. తన నిరంకుశ పరిపాలన నిలబెట్టుకోడానికి జారు ప్రభుత్వం యీ

నూతనోద్యమాన్ని యెల్లాగైనా నాశనం చేయాలి. అందుచేతనే యీనాడు మన దేశంలో యేర్పడుతూన్న పరిస్థితే ఆనాటి రష్యాలో యేర్పడింది. ఒక జాతికి యింకో జాతికి మధ్య గల విభేదాలను విద్వేషాలను రెచ్చగొట్టి, వాటి నువయోగించుకుని తన అధికారాన్ని, ప్రాబల్యాన్ని సుస్థిరంగావించుకో చూసింది జారిస్టు ప్రభుత్వం. “విభజించి - పాలించు” సూత్రాన్నమలుపరచి ఆ జాతులన్నిటినీ తన బానిసత్వంలోనే వుండేలా చేసింది.

అవసానదశలో నున్న ప్రతి పాలకవర్గమూ కూడ చిట్టచివరి ఆయుధంగా యీరక మైన విధానాన్నవలంబిస్తుంది. స్వాతంత్ర్యం, హక్కులు, అవకాశాలూ, కోరుతూ వాటి కొరకు కార్మిక కర్షకులను సంఘటితపరచే యీ విప్లవోద్యమాలు బలపడినకొలదీ నిరంకుశ పాలక వర్గానికి భయం యెక్కువౌతూంటుంది; అందుచేత పాఠకలహాలను, విద్వేషాలను జ్ఞాపకంచేసి, అంతఃకలహాలను రెచ్చగొట్టి శ్రామికోద్యమైక్యతను విచ్ఛిన్నం చేయుటకు తన సర్వశక్తులనూ వినియోగిస్తుంది.

జారిస్టురష్యానుండి యీ విషయంలో యెన్నో వుదాహరణలను చూపించవచ్చును. యూదు వ్యతిరేక ప్రదర్శనాలను - యూదుల ఆస్తులను ధ్వంసంచేసి, వారిని యిష్టంవచ్చినట్లు హింసించుటకు దుండగీడులను ప్రోత్సహించుటను - జారిస్టుప్రభుత్వం ప్రోత్సహించుటలోగల అంతరార్థం విప్లవోద్యమాన్ని పెడదారులు త్రొక్కించుటకే. యూదులంటే ప్రజలకు యెంతో వ్యతిరేకత. అసహ్యభావంవున్నా యనే సంగతి జారిస్టుప్రభుత్వం గుర్తించింది. దాన్నవకాశంగాతీసికొని, ప్రజలకే కష్టంవచ్చినాసరే దారిద్ర్యం, నిరుద్యోగం మొదలైన వేవైనాసరే - దానికి కారణం యూదులేనని ప్రచారంచేసేది; ఆ బాధ్యత నంతనూ యూదులమీదకు నెట్టివేసేది. బ్రాన్స్క కేషియాలోకూడ యిదేతంతు. అక్కడ కొత్త పరిశ్రమలభివృద్ధి చెందుతున్నై, నూనె పరిశ్రమల్లో పనిచేసే కార్మికుల్లో బలమైన వుద్యమం బయల్పడుతూంది. కాని ఆ పరిశ్రమల్లో పనిచేసే కార్మికుల్లో వివిధజాతులకు చెందినవారు - జార్జియన్లు, ఆర్మీనియన్లు, అజర్ బైజానియన్లు - వుండేవారు. ఐక్య కార్మికోద్యమం ఒకడుగు ముందుకు వేసే సూచనలు కన్పించేసరికి జారిస్టు ప్రభుత్వం వెంటనే వివిధజాతుల కార్మికుల మధ్యగల విభేదాలను, పాత కలహాలను రేపి ఒకరిమీద కొకరిని కయ్యానికి పురిగొల్పి, ఆ వుద్యమైక్యతను విచ్ఛిన్నంచేయ ప్రయత్నించేది. ఆప్రయత్నాలు ఫలించేవి; కార్మికోద్యమంలో చీలికలు కల్గేవి. మనదేశంలో బయల్పడిన హిందూమహమ్మదీయ కలహాలకన్న తీవ్రమైన విరోధం ఆ జాతులమధ్య బయల్పడింది. పాలకవర్గాలు ఈ విధంగా అస్వతంత్ర జాతులన్నిటినీ అణకద్రొక్కుటకూ, వారినూతనోద్యమాన్నీ, వారిలో కలుగుతూన్న ఐక్యతనూ నాశనంచేయుటకూ తీవ్రప్రయత్నాలుచేసేవి.

కాని, యీ వ్యవహారక్రమం (Process) అంతలోనూ రెండు విషయాలను మాత్రం స్పష్టంగా గుర్తించాల్సియుంది. ఒకటి : భూస్వామ్యవిధానంపోయి, పెట్టుబడి దారీవిధానం బలపడుతూన్న యీ దశలో ప్రజాసామాన్యంలో రాజకీయ, జాతీయ భావాలు,

చైతన్యం యెక్కువ కాసాగేయి; దానితోపాటే. బూర్జువావర్గాలమధ్య - ఇతర జాతుల అభివృద్ధి నరికట్టి తమ ఆధిపత్యం నిలుపుటకు ప్రయత్నించే అధికారంలోవున్న జాతికి. మిగతా పాలిత జాతులకూ మధ్య - కలహాలు విభేదాలు యెక్కువ కాసాగేయి. రెండోది : భూస్వామ్య సామ్రాజ్యవాద పాలకవర్గం యీ అంతఃకలహాలను అవకాశంగా తీసికొని వాటిని ప్రజలందరిమధ్య ఐక్యతను విచ్చిన్నంచేయుటకూ. వారందరిమీద తనప్రాబల్యాన్ని సుస్థిరంచేసికొనుటకూ వినియోగించుకో సాగింది. మొదటి విషయమే యీ రెండో దానికి మూలం.

అన్ని జాతులనూ బానిసత్వంలో వుంచుటే జారిస్తు విధానంయొక్క మూలసూత్రం. ఉదాహరణకు. గ్రేట్ రష్యాలో యెన్నో యూనివర్సిటీలుండేవి. కాని యుక్రేన్ లో యూనివర్సిటీలుండడానికి వీలేదు; యుక్రేనియన్ భాషను బోధించడానికి అవకాశంలేదు; ప్రతి చోట రష్యన్ భాషనే వుపయోగించాలి; బోధించాలి.

ఈ జాతి నిర్బంధాలకు వ్యతిరేకంగా పీడితజాతుల ప్రజలు మేల్కొనాగేరు; "మనజాతి బానిసత్వంలోపడి ముగ్గుతుంది. మనభాషను, విజ్ఞానాన్ని, పరిశ్రమలను, మన జాతిజీవనాన్ని అభివృద్ధిచేసికొనే అవకాశాలేమీ మనకులేవు. మనం అభివృద్ధిచెందాలంటే ఈబానిసత్వం పోవాలి" అనే చైతన్యం వారిలో కలుగసాగింది. అవిధంగా రష్యాసామ్రాజ్యం లోని అనేక ప్రదేశాల్లో జాతీయోద్యమం తలయెత్తసాగింది. ఈ ప్రదేశాలన్నిటిలోనూకూడ జాతీయచైతన్యం, జాతీయభావాలూ ప్రజాసామాన్యం అంతలోనూకూడ వ్యాపించినప్పటికీ - (దీనికి కారణం పెట్టుబడిదారీ విధానంతోకూడ వచ్చిన కార్మిక, రైతువుద్యమాభివృద్ధియే) చొరవతీసుకొని యీ భావాలను వ్యక్తపరచినదీ, వాటికొరకు ప్రచారం సాగించినదీ పై వర్గాలు - బూర్జువావర్గం - మాత్రమే. ఈ బూర్జువావర్గాలు రష్యన్ సామ్రాజ్యవాద విధానంయెడల చాల అసంతృప్తులైయుండడంవల్లనూ, వారి ప్రయోజనాలకూ, గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువావర్గ ప్రయోజనాలకూ తీవ్ర సంఘర్షణ, వ్యతిరేకత వూడుటచేతనూ యీ బూర్జువావర్గాలు జాతీయోద్యమ ప్రచారంలో ముందుకొచ్చాయి.

మనదేశంలోకూడ యిదే పరిస్థితి వున్నవిషయం - ఏవిధంగా ప్రతిచోటా పైవర్గాల వారే యీ విషయంలో చొరవతీసికొన్నారనేవిషయం - నావుపన్యాసంలో ముందు చర్చిస్తాను.

భూస్వామ్యవిధానంపోయి పెట్టుబడిదారీవిధానం అమల్లోకి రావడంతో, జారిస్తు సామ్రాజ్యవాద చివరిదశలో ఒక నూతనవిషయం (new phenomena) కన్పిస్తుంది : ఒక ప్రక్కను జాతీయోద్యమం, మరొకప్రక్కను, కార్మిక కర్షకోద్యమం తలెత్తసాగేయి. ఈ నూతన పరిస్థితియెడల వివిధవర్గాలు - జారిస్తు ప్రభుత్వం, గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువా వర్గం, వివిధజాతుల బూర్జువావర్గాలు, శ్రామికోద్యమం - అవలంబించిన విధానాలు యెటు వంటివో పరిశీలించుదాం.

జారిస్తున్న ప్రభుత్వం యీ జాతీయోద్యమాలన్నిటినీ అణచివేసి తన మామూలు నిరంకుశవిధానం సాగించ ప్రయత్నించింది : అది మరోవిధానం అవలంబిస్తుందనుకోడానికే అవకాశంలేదు. రష్యన్ బూర్జువావర్గం తన పారిశ్రామికాభివృద్ధి కవకాశంవుండే బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యం కావాలంది. జారిస్తున్న భూస్వామ్య శృంఖలాలనుండి విడివడిన రష్యా కావాలంది. వారిదృష్టిలో స్వతంత్ర రష్యాలో తమదే (గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువాలదే) పైచేయిగావుండాలనీ, మిగతా జాతులు తమ పరిశ్రమలకు మార్కెట్లుగా వుపయోగించాలనీ కోరేయి. అప్పటికే అభివృద్ధి చెందియున్న తమ వ్యాపారంతో, పరిశ్రమలతో యితర జాతుల మార్కెట్లనన్నిటినీ తమ క్రిందనే వుంచుకోదలచేరు. ఆ కారణంచేతనే యితర జాతులు, బూర్జువావర్గాలు జాతి స్వాతంత్ర్యం వాంఛిస్తూంటే, యీ గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువా వర్గం “రష్యా ఒకటేజాతి; దాన్ని విడదీయుటకు వీలులేదు” అనే నినాదంతో ముందు కొచ్చింది. ఇతరజాతులన్నిటినీ తన ఆర్థిక, రాజకీయ ప్రాబల్యాన్ని నిలబెట్టుకోవాలనే కోరికనే వ్యక్తపరుస్తుందీనినాదం; ఇతరజాతుల ప్రజాసామాన్యాన్నీ, బూర్జువావర్గాలనూ కూడ తన ప్రయోజనాలను తీర్చే సాధనాలుగా వుపయోగించుకోజూస్తూందన్నమాట గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువావర్గం.

ఇక పాలితజాతుల బూర్జువావర్గాల మాటేమిటి? స్వాతంత్ర్యం, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం తమకూ కావాలన్నారు; జారిజంపోయి దానికి బదులు గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువావర్గం యెటువంటి ప్రభుత్వం కావాలంటూందో ఆ ప్రజాస్వామ్యం తమకూ కావాలన్నారు. గ్రేట్ రష్యన్లు తమపై చెలాయించే అధికారం నశించాలన్నారు. అందుచే వారు విడిపోవాలనే నినాదాలను మొదలుపెట్టేరు. గ్రేట్ రష్యన్లు “రష్యా ఒకే జాతి; విడతీయుటకు వీలేదు” అంటే, వీరంతా “రష్యానుండి మేము వేరుపడి స్వతంత్ర ప్రభుత్వాలను స్థాపించుకుంటాము” అనే నినాదం యిచ్చేరు.

ఈ వేరుపడాలనే పోకడను కొంచెం విపులంగా పరిశీలిద్దాం. పెట్టుబడిదారీవిధానం అభివృద్ధిచెంది జాతీయతాచైతన్యం ప్రజల్లో కల్గిన తర్వాతనే యీ పోకడ (Tendency) కన్పించసాగింది; కాని దానితోబాటు పెట్టుబడిదారీవిధానం అభివృద్ధిచెందినకొలదీ, కార్మిక కర్షకకోద్యమంకూడ బయల్దేరి బలపడ సాగింది. 1905 నాటికి జాతి సమస్య ప్రారంభ మైనప్పటికీ, తీవ్రరూపం దాల్చలేదు; ‘జమీందారీ పద్ధతి రద్దుచేయాలి (అధమం దానిని కొన్ని కట్టుబాట్లకు లోనుగావించాలి), ప్రజాస్వామిక హక్కులుండాలి : రోజుకి 8 గంటలు మాత్రమే పని చేయించాలి.’ మొదలైన కోర్కెలమీద ప్రజలందరూ ఐక్యమై ఆందోళన చేయసాగేరు. ఈ కోర్కెలపై దేశంఅంతా ప్రజలందరిలో ఐక్యత కలుగ సాగింది.

కాని 1905 విప్లవం వోడిపోవడంతో ఒక నూతన పరిస్థితి కలిగింది. పెట్టుబడి దారీ విధానం అతి త్వరితగతినీ అభివృద్ధి చెందుచుండుట మూలంగా జాతిసమస్య తీవ్ర తరం కాసాగింది; వివిధజాతుల బూర్జువావర్గాలు “వేరుపడతాము” అని నినాదాలను యివ్వ

సాగాయి. అప్పటికే కార్మిక కర్షక వర్గాల్లో బయల్పడిన జాతీయ. రాజకీయ చైతన్యము నవకాశంగా తీసికొని, వారిపై తమకున్న పలుకుబడి నుపయోగించి తమ వేరుపడే నినాదాలను వారి ముందుంచి వారి సహకారాన్నికూడ సంపాదించజూచారు.

అంటే, ఒకేసమయంలో రెండు వ్యతిరేక పోకడలు వ్యక్తమౌతున్నాయి. ఒకటి: అందరికీ సామాన్య శత్రువైన జారిజమునకు వ్యతిరేకంగా అన్నిజాతులకుచెందిన కార్మిక. కర్షకులలో బయల్పడిన నూతనోద్యమంలో వ్యక్తమైన ఐక్యతాపోకడ. రెండోది: నూతనంగా చైతన్యంపొంది ముందుకొచ్చిన జాతుల నినాదాల్లో వ్యక్తమైన బూర్జువావర్గాల (Seperatist tendency) విచ్ఛిన్నపోకడ. ఈరెండు పోకడలకూ కూడ ఒకటే మూలం - భూస్వామ్య విధానంపోయి పెట్టుబడిదారీ విధానం బలపడుట.

ఈ విచ్ఛిన్నపోకడలవలన అసలు ప్రధానమైన జారిస్తు వ్యతిరేక పుద్యమమే బలహీనపడి నాశనమయే ప్రమాదం యేర్పడింది. ప్రతిజాతి ప్రజలలోను బయల్పడిన జాతీయ స్వాతంత్ర్యవాంఛను అభివృద్ధి నిరోధకశక్తులు తమ స్వప్రయోజనాలకొరకు ఆ ప్రజలను ఇతర జాతుల ప్రజలనుండి వేరుపరచుటకు పుపయోగింపుకునే ప్రమాదంకూడ వుంది. ప్రజాసామాన్యంలో బయల్పడిన జాతీయ స్వాతంత్ర్యవాంఛను వారి స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని బలపరుచుటకుగాక వారి నితరులనుండి వేరుపరచి అవిధంగా సామాన్య శత్రువైన జారిజంతో పోరాడుటకు కావలసిన ప్రజా ఐక్యతను, జాతులమధ్య సంఘభావాన్ని యీ అభివృద్ధి నిరోధకశక్తులు విచ్ఛిన్నం చేస్తున్నాయన్నమాట.

రష్యన్ కార్మికోద్యమాని కిదో పెద్ద ప్రవానసమస్యగా తయారైంది; రష్యాలోని వివిధజాతుల ప్రజల్లో కలుగుతున్న యీ జాతీయ చైతన్యమూ, జాతి స్వాతంత్ర్యవాంఛ వారందరినీ జారిస్తు వ్యతిరేక పుద్యమంలో ఐక్యపరచి తద్వారా అందరి స్వాతంత్ర్యానికీ తోడ్పడుతుందా? లేక విచ్ఛిన్నకర. విధ్వంసక పంథాల్లోపడి, వివిధజాతుల ప్రజలమధ్య కలహాలను, విద్వేషాలను యెక్కువచేసి, అందరూ మామూలుగా జారిస్తునిరంకుశత్వంలో బానిసలుగా వుండేలాచేస్తుందా? ఎక్కువౌతున్న యీ జాతీయచైతన్యం ఐక్యతను పెంపొందించుటకు (తద్వారా అన్నిజాతుల స్వాతంత్ర్యానికీ) తోడ్పడుతుందా? లేక అనైక్యత నెక్కువ చేయుటకు (తద్వారా అన్నిజాతులను శాశ్వతంగా బానిసత్వంలో వుంచుటకు) దారితీస్తుందా? ఇదీ రష్యన్ కార్మికోద్యమాన్నెదుర్కొను గడ్డుసమస్య.

సరిగ్గా దీనికి నకలు మనదేశం విషయంలోకూడ కనిపిస్తుంది. 1920-1922 మధ్య జాతీయమస్య ప్రారంభమైంది. కాని యింకా తీవ్రరూపం దాల్చలేదు. 1929 లో-దేశంఅంతా ఒక్క తాటిమీద ఐక్యతతో నిలచి పోరాడింది. కాని 1924 నుండి జాతీయోద్యమం వ్యాపించినకొలదీ, మతసమస్య (Communal Problem) కూడ తీవ్రమైంది. ఐక్యతను పెంపొందించే జాతీయోద్యమం బలపడినకొద్దీ, మతసమస్యకూడ తీవ్రతరం కాసాగింది; ఎట్టి పరస్పర విరుద్ధపరిస్థితిగా వుందో చూడండి.

రష్యాలో కూడ యిదే పరిస్థితి. ఒకప్రక్క కార్మికోద్యమం బలపడుతుంది; ఇ-కో ప్రక్కప్రజలను ఒకరినుండి ఒకరిని చీలదీయాలనే పోకడలు కూడ. ఆయా ప్రదేశాలలోని బూర్జువావర్గాల ఆధ్వర్యాన. వారి పలుకుబడిక్రింద బలపడసాగేయి.

ఈ సమస్యను రష్యన్ కార్మికోద్యమం వెంటనే ఆలస్యంలేకుండా పరిష్కరించ వలసియుంది. కర్తవ్యం యేమిటి? ఈ ఆటంకాన్ని తొలగించి, వివిధజాతుల ప్రజలను, కార్మికులను, కర్షకులను అందరూ ఒకే ఐక్యపతాకంక్రింద సంఘటితపరచుట యెట్లు? అట్టి ఐక్యత కల్గిననాడే జారు నిరంకుశత్వాన్ని కూలదోసి, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం నెలకొల్పి, సోషలిజంవైపుకు అవిచ్ఛిన్నంగా, నిర్విఘ్నంగా, అతవేగంగా సాగిపోవుట సాధ్య పడుతుంది. అట్టి ఐక్యతను నిర్మించుటయెట్లు?

రష్యన్ కార్మికోద్యమంలో ఈ సమస్యమీద రెండు భిన్నాభిప్రాయాలు బయల్పడే రేయి. రెండుపక్షాలూ వేర్వేరు నినాదాలను కార్మికులముందుంచేరు. మన పరిస్థితికీ, నాటి రష్యా పరిస్థితికీ యెంత దగ్గరసామ్యంవుందో తెలుసుకుందుకుగాను ఈ రెండుపక్షాలు, నినాదాలుయేమిదో విపులంగాచెప్తాను.

రష్యన్ కార్మికోద్యమంలోని రెండుపక్షాలు (1) మెన్షివిక్కులు (2) బోల్షివిక్కులు.

మెన్షివిక్కుల పంథాయిది : "మనం అంతర్జాతీయ వాదులమైన సోషలిస్టులం (International Socialists) అంతర్జాతీయ సామ్యవాద ప్రభుత్వస్థాపన కొరకు కృషిచేసే మనకు జాతులతో యేమీ సంబంధంలేదు; జాతులగొడవ మన కక్కరలేదు. ఈనాడు జారిస్తున్న ప్రభుత్వంక్రింద రష్యా ఏకఖండము; అవిభాజ్యము. రేపు సోషలిజంక్రింద, కార్మికులూ - కర్షకులూ ఏకమైనపుడు, యీ జాతులసమస్య కిసలే తావులేదు. వివిధజాతులకు వైజ్ఞానిక స్వపరిపాలన యివ్వబడుతుందనే సూత్రం మన కార్యక్రమంలో వుండేదాయి. వివిధజాతుల ప్రజలకు వారి విద్యావిధానమును, ఇతర వైజ్ఞానిక సౌకర్యాలను తమ మాతృభాషలోనే జరుపుకునే హక్కు నంగీకరిస్తేదాయి."

మెన్షివిక్కులు చెప్పినది - విద్యాబోధన, పాఠశాలలు - అంతే. వారి రాజకీయ పాలనీ యేమిటంటే, ఒకే కేంద్రరాజ్యాంగం. (Single Centralised State) ఒకే కేంద్రప్రభుత్వం వుంటాయి.

చివరికీ మెన్షివిక్కు కార్యక్రమంయొక్క సారాంశంయేమిటి? వారు చెప్పేదానికి, గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువావర్గం చెప్పేదానికి అట్టే తేడా యేమీలేదు. "రష్యా ఏకఖండం, అవిభాజ్యం" అనే గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువాల సిద్ధాంతాన్ని బలపరచడానికిదో మంచి వాదంగా ఉపయోగిస్తుంది : గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువాలు మిగతా జాతులన్నిటినీ అణచివేసి అధికారం చెలాయిస్తారనే సత్యాన్ని కప్పిపుచ్చడానికితప్ప యింకెందుకూ వుపయోగించదీ వాదం.

ఆచరణలోనికి వచ్చేసరికి, మెన్షివిక్కుల కార్యక్రమంకూడ గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువా వర్గం యితర బలహీనజాతులపై బలవంతంగా రుద్దుతూన్న అన్యాయాలు, అక్రమాలు, అసమానత్వం, నిర్బంధ నిరంకుశవిధానం, అన్నిటినీ బలపరచి, అవి అల్లాగే నిరంతరాయంగా కొనసాగించబడుటకు తోడ్పడింది. అంతరాతీయ సోషలిజంపేర మెన్షివిక్కులిచ్చిన "వైజ్ఞానిక స్వపరిపాలన" నినాదానికి, గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువాల "రష్యా ఏక ఖండం. అవిభాజ్యం" అనే నినాదానికి అట్టే తేగాలేదు. ఆచరణలో రెండూకూడ జాతి నిర్బంధాలను, అసమానత్వమునూ బలపరచి, వాటిని సుస్థిరంచేయుటకే తోడ్పడతాయి.

ఇక బోల్షివిక్కుల కార్యక్రమంయేమిటో చూద్దాం. "ఈరోజున అత్యవసరమైనది జారిస్తు ప్రభుత్వమును కూలద్రోయు ఐక్యవిప్లవ పోరాటం, జారిస్తు నిరంకుశత్వం పోయినప్పుడే దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం స్థాపించబడుతుంది; అన్నిజాతుల ప్రజలూ స్వాతంత్ర్యమును పొందుతారు. అన్నిటికన్నా యిది అత్యవసరం. చాలముఖ్యం. అందుచేత మనకు వెంటనే అత్యవసరంగా కావలసినది ప్రజాఐక్యత. ఆ ప్రజాఐక్యతతోనే జారిస్తు నిరంకుశత్వమును కూలద్రోసి, జమీందారీ విధానమును నాశనం చేయగలుగాము; అట్టి ప్రజాఐక్యతతోనే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమును స్థాపించి, సోషలిజంపై పుకు నిర్విఘ్నంగా సాగి పోగలుగాము."

ఇదీ బోల్షివిక్కుల పంథా; వారి విప్లవ కార్యక్రమం. కార్మిక కర్షక ఐక్యతతోనే, కార్మికవర్గ నాయకత్వంక్రిందనే (జారిజమును కూలద్రోయగల) వివిధ ప్రజలమధ్య విప్లవ కర ఐక్యత సాధ్యమౌతుందనే విషయం బోల్షివిక్కులు గుర్తించేరు. వారి విధానం అంతకూ మూల స్తంభమే అది. కాని, "జారిస్తు ప్రభుత్వమును కూలద్రోయుటకు అన్ని జాతుల కార్మిక కర్షకులను ఐక్యపరచండి" అని గట్టిగా ప్రకటించినంతమాత్రాన ఆ ఐక్యత సాధింపబడదనే విషయంకూడ వారు గుర్తించేరు. మెన్షివిక్కులదృష్టిలో అప్రకటనచాలు. దానితోనే అంతా చక్కబడుతుంది. కాని, విప్లవపోరాటంలోనికి కర్షకులు వస్తున్నారంటే కారణంయేమిటి? వారిలో నూతనంగా కలిగిన జాతీయభావాలు, జాతీయ చైతన్యమే కారణం అనే విషయాన్ని బోల్షివిక్కులు గ్రహించేరు. వారిలోకల్గిన రాజకీయ చైతన్యానికి స్వాతంత్ర్యవాంఛకూ కూడ యీ జాతీయ చైతన్యమే మూలం; అభివృద్ధి నిరోధకశక్తులు యీ జాతీయ చైతన్యమును తప్పుదారులు తొక్కించి, అనైక్యత, విచ్ఛిన్నపంధాలు పట్టిస్తున్నారనే సంగతికూడ బోల్షివిక్కులు గుర్తించేరు. "జమీందారీ విధాన నాశనానికి, ప్రజాస్వామ్య స్థాపనకూ ఒకే ఐక్యతా కార్యక్రమంలో యెన్నోజాతులకు, చెందిన ప్రజలను కార్మిక కర్షకులను సమైక్య పరచవలసియుంది. అట్టి ఐక్యత సాధ్యంకావాలంటే ఆ కార్యక్రమంలో "ప్రతి జాతియొక్క స్వయం నిర్ణయహక్కును" - విడిపోయే హక్కుతోసహా - అంగీకరించాల్సి వుంటుంది" అన్నారు బోల్షివిక్కులు.

స్వయంనిర్ణయహక్కును - విడిపోయేహక్కుతోపహా . అంగీకరించుట అంటే యేమిటి ? ఆహక్కును గుర్తించుట అంటే. ఒక జాతి మరోజాతిని నిర్బంధించడానికి వీలేదని హామీయివ్వడం అన్నమాట; ముందు స్థాపించబడే ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వం వివిధ జాతులమధ్య సమానత్వం, న్యాయం, సహకారంమీద నిర్మితమౌతుందన్నమాట; ప్రతి జాతి నీసలైన ప్రజాస్వామిక హక్కులనుభవించుట కవకాశం వుంటుందన్నమాట. ఈ న్యాయమైన సూత్రాన్ని గుర్తిస్తేనేతప్ప ప్రజలందరను ఐక్యపోరాటంలో సంఘటితపరచుట సాధ్యంకాదు. వివిధజాతులమధ్య, ప్రజలమధ్యవున్న పరస్పర అపనమ్మకాలను, అనుమానాలను, భయాన్ని తొలగించి నిజమైన విప్లవైక్యతను నిర్మించుటకు యీ స్వయంనిర్ణయహక్కును గుర్తించుటకంటే మార్గాంతరంలేదు. "జాగానేవుంది; ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వాన్ని స్థాపిస్తాం. సరే. ఈవేళ జారిస్తుసామ్రాజ్యం; రేపు ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం - కాని మాస్టితిలో యేమిటేడావుంటుంది ? మా స్వాతంత్ర్య వాంఛకు సమాధానంయేదీ ? మా బానిసత్వానికి విముక్తి యెక్కడ ? ఈవేళ అధికారంలోవుండి మామీద స్వారిచేస్తూన్న యీ గ్రేట్ రష్యన్లు రేపుకూడ అల్లాచేయరని మాకు నమ్మకం యేమిటి ?" అని ప్రశ్నించే పీడిత జాతుల ప్రజలకు విశ్వాసం కల్గించాలంటే యిదొక్కటే సరియైనమార్గం.

ఈసూత్రాన్ని గుర్తించక, వివిధజాతులను నిర్బంధంగా తన అధికారంలోవుంచుకున్న ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వానికెంతమాత్రం పటుత్వంవుండజాలదు; దాని పునాదులు చాల బలహీనంగా వుంటాయి. యేమాత్రమైనా కొద్ది ఆంతరంగిక సంచలనంకాని, పైనుంచి శత్రుప్రమాదంకాని కల్గిందంటే చాలు. అప్రజాస్వామికం విచ్ఛిన్నమై ముక్కలుగా చీలిపోతుంది.

వారి స్వతంత్ర సుపాదనకు యేకైకమార్గమైన యీ ఐక్యతా పథానుండి కర్షకులను విముఖులనుచేసి చీలదీయుటకు బూర్జువావర్గం పైప్రశ్నలన్నిటినీ వుపయోగించజూచింది. స్వతంత్ర ప్రజాస్వామిక రష్యాలో ఒక జాతి మరొక జాతిని పీడించుటకు యెట్టి అవకాశమూ వుండదనేవిషయాన్ని బోల్షివిస్కుల కార్యక్రమం స్పష్టంగా ప్రకటించింది. జారిస్తుప్రభుత్వం పోయినతర్వాత అన్నిజాతులకు నిజమైన సమానత్వం వుంటుందనే హామీనిచ్చి, స్వతంత్ర పోరాటంలో అన్నిజాతుల ప్రజలు ఐక్యమగుటకు మార్గం చూపింది బోల్షివిస్కుల కార్యక్రమం.

బోల్షివిస్కులు 'జాతి' అంటే యెట్టి నిర్వచనం యిస్తారు ? జారిస్తు సామ్రాజ్యంలో వుద్భవించిన వివిధజాతుల లక్షణాలను (Characteristics) విమర్శనాదృష్టితో పరిశీలించి బోల్షివిస్కులు 'జాతి'కి క్రింది నిర్వచనం యిచ్చేరు. "ఒకే భూభాగంలో నివసిస్తూ, ఒకేభాషను మాట్లాడుతూ, ఒకేరకమైన మానసికతత్వం, విజ్ఞానం, ఆర్థిక జీవితం కలిగి యుండే ప్రజాసంఘమే జాతియనబడుతుంది." స్వతంత్ర ప్రజాస్వామిక రష్యాలో నేటి

అన్యాయాలన్నిటినీ రూపుమాపుటేగాక. యేకకృజాతి మిగతాజాతులపై ఆధికారం చలాయించడానికి వీల్లేదు అని అన్నిజాతులకు విశ్వాసం కలిగేలా ప్రకటించాలన్నారు. అల్లాహ్ మీ యివ్వకపోయినట్లయితే యితరజాతులకు విశ్వాసం కలగదు; అటువంటి ప్రభుత్వంలో అన్నిజాతులకు సమానహక్కులు, హోదావుండవు.

స్వయంనిర్ణయహక్కును (విడిపోయేహక్కుతోసహా) అంగీకరించడమంటే ప్రతిజాతికూడ తన భవిష్యత్తును నిర్మించుకొనుటకు, తనకు నచ్చిన రాజ్యాంగమును, ప్రభుత్వమును నిర్మించుకొనుటకు హక్కును కలిగియుంటుందన్నమాట; తన యిష్టంమీద రష్యన్ రిపబ్లిక్ తో కలిసియుండుటకుగాని, దానినుండి విడిపోవుటకుగాని హక్కును కలిగియుంటుందన్నమాట. నీదేశంయొక్క భవిష్యత్తును నిర్ణయించుకొనుటకూ, అవసరమైతే యితరులనుండి విడిపోవుటకూకూడ హక్కువుండాలి; ఆ హక్కువుంటేనే నీజాతి తన న్యాయమైన స్థానాన్ని, యితరులతో సమానత్వాన్ని అనుభవిస్తూందనుటకు నిదర్శనం.

కాని దీనికి గ్రేట్ రష్యన్ బూర్జువావర్గం అంగీకరించలేదు. వారు (వారితోబాటు మెన్షివిక్కులుకూడా) “విడిపోవుటకు హక్కు నంగీకరించడమంటే రష్యాను చిన్నాభిన్నం చేయడం అన్నమాట; మనం యితకాలంనుండి యెంతో కష్టపడి సాధించిన అద్భుతమైన రష్యాదేశపుఐక్యతను విచ్ఛిన్నంచేయుట అన్నమాట” అని వాదించేరు. ఈరకమైన హేతువాదానికి నిలబడలేని శుష్కవాదాలను బూర్జువావర్గం బోల్షివిక్కుల కార్యక్రమానికి వ్యతిరేకంగా చాల విరివిగా వుపయోగించింది. (ఈనాడు, అదే సమస్యపై, యిదేరకం వాదనలు మనదేశంలో ప్రయోగింపబడుతున్నాయి)

దీనికి బోల్షివిక్కులు బండితంగా చెప్పేరు: “అటువంటి విభజన విచ్ఛిన్నం జరగడానికెట్టి అవకాశమూలేదని.”

ఎట్టి షరతులూ లేకుండా సంపూర్ణంగా స్వయంనిర్ణయసూత్రమును (విడిపోయే హక్కుతోసహా) అంగీకరించినా దేశం విచ్ఛిన్నమైపోదనీ, ప్రజలు వేరుపడిపోరనీ బోల్షివిక్కులు యెందుచేత విశ్వసించేరు? జారిస్తు వ్యతిరేక విప్లవపోరాటంలో రష్యాలోని 20 కోట్ల ప్రజలను ఐక్యపరచినట్లయితే, తర్వాత ఆపోరాటమే క్రమంగా వివిధజాతుల ప్రజలమధ్య పరస్పర సుహృద్భావాన్ని పెంపొందించి, వారందరిమధ్యను దుర్భేద్యమైన, అవిచ్ఛిన్నమైన సంపూర్ణ ఐక్యతను నిర్మించుటకు కారభూతమౌతుందనే విషయం బోల్షివిక్కులకు తెలుసు; ఐక్యపోరాటంద్వారా అందరిస్వాతంత్ర్యమూ సంపాదించబడిన తదుపరి, వారిమధ్య పరస్పర అనుమానాలు, అపనమ్మకాలు తొలగింపబడిన తర్వాత తాము నూతనంగా సాధించిన స్వాతంత్ర్యమును, హక్కులను కొత్త శత్రువులనుండి కాపాడుకొనుటకు తప్పక వారందరూ కలిసి ఐక్యతతో నిలబడతారనేదికూడ బోల్షివిక్కులకు తెలియును. అందుచేతనే యీ హక్కు నంగీకరించినా దేశం విచ్ఛిన్నమైపోదనే నమ్మకం వారికుంది.

ఇంతగట్టి విశ్వాసంతో వారు మాట్లాడగలుగుటకుకూడ కారణంవుంది; ఐక్యతా పోరాటమునకు నాయకత్వంవహిస్తూన్న కార్మిక కర్షకులతరపున వారుమాట్లాడుతున్నారు; జారిస్తుప్రభుత్వం పతనమైనాక స్థాపింపబడే ప్రజాస్వామికం ప్రజలచేతుల్లో వుంటుందికాని. బూర్జువావర్గపుచేతిలోకాదు. ఒకజాతి ప్రజలయొక్కా. మరోజాతి ప్రజలయొక్కా ప్రయోజనాలకు సంఘర్షణవుండదు; వారందరి ప్రయోజనాలూ ఒక్కటే; వారందరి సౌభాగ్యం పరస్పర సహకారంవల్లనే ముందుకు కొనసాగుతుంది. కాని వివిధ జాతుల బూర్జువా వర్గాల విషయంవేరు; ఒకరి ప్రయోజనాలకు, యింకొకరి ప్రయోజనాలకూ చుక్కెదురు; ఒకరు బాగుపడితే మరొకరికి నష్టం; యెందుచేతనంటే, బూర్జువావర్గాలకు యెవరి స్వలాభం, మార్కెట్టు, వ్యావారం, అధికలాభాలు, వారికేగాని మరొకవిషయం అక్కర్లేదు.

బోల్షివిక్కుల విధానమే ప్రజామోదం పొందింది. ఈ కార్యక్రమమే ఐక్యవిప్లవోద్యమాన్నినిర్మించి వెనకటి ప్రపంచమహాయుద్ధకాలంలో (1917) జారుప్రభుత్వాన్ని కూలదోసి, కార్మిక కర్షక రాజ్యస్థాపనగావించింది. ఈ కార్యక్రమంయొక్క పునాదులమీదనే విప్లవం విజయవంతంకావడానికి తగిన పరిస్థితులు సృష్టించబడ్డాయి.

అక్టోబరు విప్లవంతో జాతులన్నీ స్వాతంత్ర్యం పొందేయి

ఈ స్వయంనిర్ణయ విధానానికి అసలైన పరీక్షాసమయం విప్లవానంతరం వచ్చింది. యుద్ధకాలపు క్లిష్టపరిస్థితులకు జారుప్రభుత్వం తట్టుకోలేకపోయినపుడు బూర్జువావర్గ నాయకత్వంక్రింద ఒక తాత్కాలిక ప్రభుత్వం నిర్మింపబడింది. అనాటి పరిస్థితి యేలా వుందో మీ అందరికీ తెలిసినదే బూర్జువావర్గం మెన్నివిక్కులతోకలిసి స్థాపించిన ప్రభుత్వం రాజభవనాల్లో ఆఫీసులు పెట్టుకుకూర్చుంది వ్యవహార నిర్వహణానికి. కాని ఈ రోగానే దేశంతటా కార్మికుల నాయకత్వంక్రింద కార్మిక కర్షకులతోకూడిన బ్రహ్మాండమైన ప్రజాఉద్యమం బయల్పడింది; దేశవ్యాపితంగా కార్మిక కర్షక ప్రజల సోవియట్లను స్థాపించేరు. "జమీందారీ విధానం నశించాలి; ప్రజాస్వామిక ప్రభుత్వం యేర్పడాలి; అన్నిజాతులకూ స్వాతంత్ర్యం యివ్వాలి" మొదలైన విప్లవనినాదాలతో ఆ ప్రజాఉద్యమం దేశం ముందు నిలబడింది.

తాత్కాలిక ప్రభుత్వం భిన్నవిధానం అవలంబిస్తూంది : పెద్దపెద్ద చర్చలు జరిగాక చివరకీ కోర్కెలను తీర్చుటకుకూడ అంగీకరించింది. కాని ఆ అంగీకారం కాగితంమీదనే వుండిపోయింది. అసలా తాత్కాలిక ప్రభుత్వమే గ్రేట్ రష్యన్ పెద్ద పారిశ్రామికుల - బూర్జువా, భూస్వాములచేతుల్లో కీలుదొమ్మగావుంది. అలాంటిప్రభుత్వం జాతులకు స్వయం నిర్ణయ హక్కుకూకూర్చివ్వదు. రైతులకు భూమీకూకూర్చివ్వదు. యుద్ధంలో ప్రజలకు శాంతి కూర్చివ్వదు. తీవ్ర ప్రజాస్వామిక విప్లవాశయాలలో ఒక్కటికూడా సాధించలేకపోయిందా తాత్కాలిక ప్రభుత్వం. స్వయంనిర్ణయ సూత్రాన్నిగురించి వట్టి కబుర్లుమాత్రం చెప్పేది. క్రియమాత్రం శూన్యం.

అటువంటి పరిస్థితులలో స్వయంనిర్ణయ సూత్రంగాని, రైతులకు భూమి, కార్మికులకు రీ గంటలుపని మొదలైన యితర ప్రజాస్వామిక విప్లవాశయాలనుగాని అచరణలో పెట్టి కొనసాగించాలంటే ప్రజలందరూఐక్యమై, ప్రభుత్వాధికారం తమచేతుల్లోకి లాక్కోవాలి.

ఈ కార్యభారం సోవియట్లమీద పడింది. సోవియట్లు చొరవతో ప్రభుత్వాధికారం వశంచేసుకున్నాయి. ఒక్కదెబ్బతో భూమి, రైల్వేలు, ఫ్యాక్టరీలు, గనులు మొదలైన

ప్రభుత్వ ప్రభుత్వం వశపర్చుకుంది; జాతీయ సామాజ్యంలోని వీడిత జాతులన్నిటికీ స్వాతంత్ర్యమును, సమానత్వమునుయిస్తూ వెంటనే సోవియటుప్రభుత్వం ప్రకటన చేసింది.

అయితే ఈ ప్రకటన కార్యరూపం దాలుస్తుందనే నమ్మకంయేమిటి? వివిధజాతుల కార్మిక కర్షకుల్లో బోల్షివిక్కులు గావించిన తీవ్ర కృషిఫలితంగానూ, గత 20 సంవత్సరాలుగా వారి నిరంతర పోరాటాలద్వారాను వారునిర్మించిన జాతీయ వ్యతిరేక ప్రజాస్వామిక పుద్యమమే యీ ప్రకటన అచరణలో పెట్టబడుతుందనడానికి హామీ. ప్రతి జాతియొక్క ప్రజాసామాన్యంలోనుండి వచ్చినవారే యీ బోల్షివిక్కులంతాను. జార్జియాలో జార్జియను బోల్షివిక్కులు, యుక్రేన్లో యుక్రేనియన్ బోల్షివిక్కులు; ప్రతి జాతిలోను ఆ జాతికి చెందిన బోల్షివిక్కులు ప్రజలకు నాయకత్వం వహించేరు. జారు ప్రభుత్వమును కూల దోసి, జమీందారీ విధానమును నాశనంచేయుటకు తగిన పరిస్థితులు రాగానే, భూమిని ప్రభుత్వం వశపర్చుచును జమీందార్లను తొలగించుటకు సమయంరాగానే, యీ స్వయం నిర్ణయ విధానంకూడ అమలు జరుపబడేట్లుచూశారు బోల్షివిక్కులు.

అవిధంగా ప్రజాస్వామ్యానికి పునాదులు వేయబడినాయి. భూస్వామ్యవిధానం రద్దయి తేనే ప్రజాస్వామ్యం సాధ్యమౌతుంది. జారుప్రభుత్వాన్ని కూలదోయుట భూస్వామ్యవిధాన నాశనంతోగాని సాధ్యంకాదు; సంపూర్ణంకాదు. ప్రజాస్వామ్యం అంటే పూరితే తలకాయలు లెక్కించడంకాదు; ప్రజాస్వామ్యం అంటే భూస్వామిక నిరంకుశత్వాన్ని - అట్టి నిర్బంధ విధానంలోకెల్ల అతిక్రూరమైన జమీందారీపద్ధతిని - నాశనంచేయడం అన్నమాట. ఈ నిర్బంధవిధాన నాశనం అనే దానిమీదనే ప్రజాస్వామ్యానికి, సోషలిజానికి, అన్నిజాతుల స్వాతంత్ర్యానికి గట్టి పునాదులు వేయబడినాయి.

జారుప్రభుత్వం కూలద్రోయబడగానే, జమీందారీపద్ధతికూడ రద్దుచేయబడింది. అవిధంగా వివిధజాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కును అమలుపరుచుటకు కావలసిన పునాది వేయబడింది.

జాతీయ పరిపాలనలో, భూస్వాముల నిర్బంధవిధానంక్రింద యే జాతికీకూడ స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యంఅనేవే వుండవు.

బోల్షివిక్కులు అధికారంలోకి రావడం వట్టి పైపైమార్పుమాత్రమేకాదు; ప్రతిచోటా, ప్రతిగ్రామంలో, ప్రతిప్రాంతంలో (Region) ప్రతిజాతిలో తీవ్రమైనమార్పు (విప్లవం) కల్గింది; ప్రతి ప్రదేశంలోనూ ప్రజలు జమీందారీ పద్ధతిని రద్దుచేసి, భూమిని వశపర్చుకున్నారు; తమ స్వంత కార్మిక, కర్షకుల సోవియట్లను యేర్పరచుకున్నారు. ప్రతిచోటా ప్రజలు పరిపాలనను తమ చేతుల్లోకి తీసుకున్నారు; అందుచేత స్వయంనిర్ణయహక్కు అనేది సార్థకమైంది.

స్పష్టంగా తెలిసికొనుటకుగాను, బోల్షివికు ప్రభుత్వం వేటినింగీకరించిందో ఒక మాటు జ్ఞాపకం తెచ్చుకుందాం. సోవియటు ప్రభుత్వం యేర్పడిన 8 రోజుల తర్వాత (1917 నవంబరు 15 తారీఖున) ఆమోదింపబడిన రష్యాజాతుల హక్కుల ప్రకటన (Declaration of the rights of the nations of Russia) లో సోవియటు ప్రభుత్వం యీ క్రిందివిధంగా ప్రకటించింది.

1. రష్యాలోని అన్నిజాతులకు స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం.
2. అన్నిజాతులకు స్వయంనిర్ణయహక్కు (విడిపోయి, స్వతంత్రరాజ్యాంగం యేర్పరచుకొనుటకుకూడ) వుంటుంది.
3. అన్నివిధములైన సాంఘిక, మత, జాతీయ నిర్బంధములు, ప్రత్యేకహక్కులు (Privileges) రద్దుచేయబడినాయి.
4. రష్యన్ భూభాగంలో నివశించే వివిధ జాతీయ అల్పసంఖ్యాక వర్గాలకు, తెగలకు సత్వరాభివృద్ధికై సంపూర్ణవకాశాలు యివ్వబడినాయి. (అంటే, ఒకపెద్ద జాతికి చెందిన భూభాగంలో చెల్లాచెదురుగావున్న అల్పసంఖ్యాక జాతులకు వైజ్ఞానిక, స్వపరిపాలన హక్కులు; నిర్బంధాలు లేకుండా అభివృద్ధిచెందుటకు అవకాశాలు, హక్కులు వుంటాయి.) పై ప్రకటనలోని 3 వ క్లాజులో నూచించబడిన జాతి, మత, ప్రత్యేకహక్కునుగూర్చి రెండుమాటలు.

విప్లవానికిపూర్వం రష్యాలో యూదులమీద యెన్నో నిర్బంధాలుండేవి. వాళ్ళను పాఠశాలల్లో చేర్చుకోడానికెన్నో అటంకాలు, నిబంధనలూను; నూటికి ఏఒకరిద్దరోతప్ప యూనివర్సిటీల్లో చేర్చుకోబడరు. అటువంటి నిర్బంధాలన్నీ, అటువంటి పక్షపాతాలన్నీ (Discrimination) పూర్తిగా పోవాలి. నిజానికటువంటివి మన దేశంలోకూడ యెన్నో వున్నాయి చట్టబద్ధంకాకపోయినా, వాటంత ఒలీయములైన యెన్నో అటంకాలు పాక్షిక నిధానం, హరిజనులమీద వున్నాయి; జాతులహక్కులకు శాసన రూపంలో పెట్టవలసి వచ్చినపుడు యిలాటి క్రోడీర్యతంకాని చట్టాలెన్నిటిలో సరిదిద్దవలసి వస్తుంది. సర్వ మానవ సమానత్వం ప్రజాస్వామ్యవిధానం యేర్పడాలంటే కొన్ని తరగతులకు, కులాలకు వ్యతిరేకంగా విధింపబడిన అటువంటి యెన్నో నిర్బంధాలను శాసనాలద్వారా రద్దుచేయ వలసి యుంటుంది.

అక్టోబరు విప్లవం వివిధజాతులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యం ప్రకటించుటవలన కలిగిన ఫలితాలను వివరంగా పరిశీలిద్దాం.

అక్టోబరు విప్లవం జారిస్తు సామ్రాజ్యంలోని పీడితజాతులకు విముక్తి కల్గించుటయే కాక, మొదటిసారిగా, 'తనక్రిందవున్న' పీడితజాతులతోబాటు, యితరజాతులన్నిటి యొక్క న్యాయమైన హక్కులను, సమానహోదాను గుర్తించిన ఒక నూతన ప్రభుత్వ

మును - ఒక నూతన రాజ్యాంగయంత్రమును - సృష్టించింది. అప్పటివరకూ ప్రపంచం అంతా 'ఉన్నత జాతులు' (Superior nations) 'తక్కువ జాతులు' (Inferior nations) అని రెండు తరగతులుగా విభజింపబడింది. పెద్ద సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వాలన్నీ తమ ఉన్నతజాతులమని చెప్పుకుంటూ తమ అధికారాన్ని బలవంతంగా యితర తక్కువ జాతులపై రుద్దేరు. చిన్నచిన్న పీడితజాతులు, వలసదేశాలు, తూర్పు ఆసియాదేశాలు మొదలైన జాతులనీ తక్కువరకంతో చేర్చేరు. పెద్ద సామ్రాజ్యవాదజాతులు యజమానులు; యీ చిన్న పీడిత, తూర్పు వలసదేశాలు నేవకులు. ఆ యజమాని నేవకసంబంధాన్ని తమ నిర్బంధనంది ప్రతాలద్వారా సుస్థిరంచేయజూశాడు.

అక్టోబరు విప్లవంతో ప్రపంచ రాజకీయరంగంలోని కొక నూతన రాజ్యాంగం - ఒక బలమైన ప్రభుత్వం - వచ్చింది. పూర్వపు జారుప్రభుత్వం చైనా, టర్కీలవంటి వెనుకబడియున్న బలహీనదేశాలపై (Semi-colonial) బలవంతంగారుద్దిన అన్యాయ సంఘటనలను యీ కొత్తప్రభుత్వం ఐచ్ఛికంగా రద్దుచేసింది; తిరిగి ఆ దేశాల సమాన హోదాను, హక్కులను గుర్తిస్తూ నూతన సంఘటనలు చేసుకుంది; జారిస్తుప్రభుత్వం పర్షియాలోవుంచిన ఆక్రమణనైన్యాన్ని (army of occupation) వుపసంహరించింది.

ఇదంతా యెంత ప్రాముఖ్యమైనదో వూహించుకోండి. ప్రపంచంలో పెద్ద దుర్మార్గ సామ్రాజ్యాల్లో ఒకటి కూలద్రోయబడింది. దానిస్థానంలో ఒక నూతన రాజ్యాంగం - సామ్రాజ్యవాదాన్ని, తత్సంబంధాలను పూర్తిగా విసర్జించివేసిన రాజ్యాంగం - యేర్పడింది. ఈ నూతన రాజ్యాంగం ప్రాచ్య వలసదేశాలకు, పీడితజాతులకు తనతో సమానహక్కుల నిచ్చింది; సమానత్వమీద వారితో స్నేహసంబంధాలను వాంచింది. ఈ మహత్తర సంఘటనతో సామ్రాజ్యవాద దోపిడీదారులకు వ్యతిరేకంగా పీడితజాతులు గావించే పుద్యమానికొక నూతన బలం కలిగింది; సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పుద్యమం ముంగుకొక పెద్ద గంతువేసింది.

1917—1919 మధ్యకాలంలో ప్రాచ్య పీడితజాతులలో వరసగా యెన్నో విప్లవాలు బయల్దేరాయి. వాళ్ళనెత్తిమీద గట్టిగా బైతాయించి కూర్చున్న సామ్రాజ్యవాదం అజేయం కాదనే విషయాన్ని వారు మొదటిసారిగా తెలుసుకున్నారు; దానినోడించి చిన్నాభిన్నం చేయవచ్చు. సామ్రాజ్యవాదాన్ని కూలద్రోసి ఆ స్థానంలో ఒక నూతన రాజ్యాంగం - తమయెడల సానుభూతిని, సుహృద్భావాన్ని కల్గియుండి, తమ పోరాటాలకు, విప్లవోద్యమాలకు సహాయం చేయుటకు నిర్ధంగావున్న ప్రభుత్వం - యేర్పడ్డంకూడ ఆ పీడిత జాతులు గుర్తించేయి.

పర్షియాలో స్వాతంత్ర్యోద్యమం బయల్దేరింది; టర్కీలో విప్లవోద్యమం చెలరేగింది. శతాబ్దాలనాటి జడత్వంనుండి మేల్కొంది. భూస్వామ్యవిధాన శృంఖలాలను విడలించి చైనా స్వశక్తిపై లేచి నిలబడింది; టర్కీతర్వాత, మధ్యప్రాచ్యంలోని ముస్లిము జాతులన్నిటిలో యీ నూతన విప్లవోద్యమాలు చెలరేగేయి.

1917 లోని రష్యన్ విప్లవం తర్వాత పీడితజాతులలో చేలరేగిన యీ విప్లవోద్యమ ప్రవాహంలోనే, మన భారత జాతీయోద్యమంగూడ బలపడి దేశవ్యాపితమైంది. ఈవిషయం మనం స్పష్టంగా గ్రహించాల్సియుంది.

1917 బోల్షివికు విప్లవం "జాతుల బందిఖానా" ను బద్దలుకొట్టి బానిసజాతులకు స్వాతంత్ర్యజ్యోతిని చూపింది; కార్మిక కర్షక ప్రభుత్వం నెలకొల్పబడింది; ఆ నూతన ప్రభుత్వం అన్నిజాతుల సమానత్వాన్ని గుర్తించింది; "మీ స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు మీకు సహాయం చేస్తామని వాగ్దానంచేసింది పీడిత జాతులకు; రష్యాలోని జాతుల విషయంలో తన వాగ్దానము నక్షరాలా అమలుపరచింది: 1917 లో జరిగిన యీ గొప్ప సంఘటనలోనే ప్రారంభమైంది మన భారత జాతీయోద్యమం; మొదటి ప్రపంచ మహా సంగ్రామానంతరం భారతదేశంతనూ కలిగిన నూతన చైతన్యానికి పునాదులు అందులోనే వేయబడినై.

ఆ సంఘటన భారత ప్రజానీకాన్ని కదల్చివేసింది. 1920 జాతీయోద్యమంలో దేశాన్నంతనూ కదలించివేసిన రెండు నినాదాలమీద భారత ప్రజలందరూ ఐక్యమయ్యేరు. స్వరాజ్యం, ఖిలాఫత్, ఇవీ ఆ నినాదాలు. వాటిని కొంచెం లోతుగాచూస్తే వాటిప్రాముఖ్యత బోధపడుతుంది.

ఆనాడు ఖిలాఫత్, నినాదం ప్రజలనంతగా యెందుచేత ఆకర్షించింది? మధ్య ప్రాచ్యంలోని ముస్లిముజాతులు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యంతోపోరాడి తమ స్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకుంటూన్న రోజులవి; సామ్రాజ్య వ్యతిరేకపోరాటంలో మేముకూడ వారితోదేవున్నామనేభావం భారత వేశ ముస్లింప్రజలను ప్రోత్సహించింది; వారిని భారత స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటంలోని కాకర్షించింది. సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక పోరాటంలో మధ్యప్రాచ్య ముస్లిముజాతులతో భారతముస్లిము ప్రజల భాగస్వామిత్వం మతరూపంలో వ్యక్తమైంది. కాని, అందలివిషయమాత్రం, జాతీయచైతన్యమే. స్వరాజ్య ఖిలాఫత్ - ప్రజాస్వామ్యం, జాతీయస్వాతంత్ర్యం, స్వేచ్ఛ-వృద్ధులూ రెండూకలియుట చేతనే ఆ సమయంలో హిందూ మహమ్మదీయ ఐక్యత నిర్మింపబడింది. ఆ కలయికయే స్వయంనిర్ణయహక్కునకు ప్రాతిపదిక. మహాశక్తివంతమైన ఆ నాటి హిందూ - ముస్లిమ్ ఐక్యతాఉద్యమం పునర్నిర్మింప బడాలంటే నేటి నూతనపరిస్థితుల కనుగుణ్యంగా యీ రెండునినాదాల కలయికను పునరుద్ధరించడం ఒక్కటేమార్గం.

వివిధజాతుల స్వయంనిర్ణయహక్కు గుర్తించబడినాక సోవియటుయూనియనులో యేమి జరిగింది?

రాజ్యాంగవిధానం (Constitution) విప్లవానంతరమే చేయబడిందనీ, స్వయం నిర్ణయహక్కు కృత్రిమంగాప్రవేశబెట్టబడిందనీ, మామూలుగాఅనుకుంటూంటారు. స్వయం నిర్ణయహక్కు వట్టి అర్థరహితమైన శుష్కపదజాలం మాత్రమే అని నిందాగర్భితంగా వ్యాసాలను వ్రాయుట బూర్జువాసర్కిల్సులో పాషనైపోయింది.

స్వతంత్ర సోషలిస్టు రివల్యూషను కలిసి సోవియటు యూనియనుగా ఏర్పడ్డాయి

క్రిందటి ప్రకరణంలో చివరచెప్పిన మిథ్యావాదాన్ని బండించదలచుకున్నాను. ఈ స్వయం నిర్ణయహక్కు యెంత సహృదయంతో, న్యాయబుద్ధితో, ప్రకటించబడిందో వివరంగా చెప్పదలచుకున్నాను. ప్రతి జాతీకూడ యేవిధంగా నిజమైన స్వేచ్ఛను పొందినదో, కొత్తగా యేర్పడిన జాతుల సంపూర్ణ సమానత్వహోదాలో పరస్పర సహాయసంధులు చేసుకున్నాయో, అందరి రక్షణకొరకు యీ జాతులన్నీ యేవిధంగా పరస్పర సన్నిహిత సంబంధాలను పెంపొందించుకున్నాయో, తత్ఫలితంగా ఒకనూతనజాతుల సమిష్టికుటుంబం, సోవియట్ సోషలిస్టు రివల్యూషను ఐచ్ఛికసమ్మేళనం యేవిధంగా నిర్మింపబడిందో మొదలైనవన్నీ విస్పష్టంగా చిత్రిస్తాను.

ఈ ఐక్యత పైనుంచి ఒక్క ఫర్మానాతోవచ్చిన కృత్రిమైక్యతకాదు. ఈ జాతులన్నీ కూడ సాగించవలసి వచ్చిన తీవ్రపోరాటాలకాలంలో, స్వయం నిర్ణయహక్కు అనే పునాదిమీద నిర్మితమైనదా ఐక్యత. 1918—1922 మధ్య వివిధ సామ్రాజ్యవాదదేశాలు సోవియటు యూనియనుపై దండెత్తిన క్లిష్టసమయంలో సోవియటుప్రజలు జరిపిన పోరాటంద్వారా బలపడిందీయైక్యత; సోవియటు యూనియనును లోనుండి విచ్ఛిన్నంచేయుటకు సోషలిజంవైపును సాగిపోకుండ ఆపుటకు ప్రయత్నించిన అంతరంగిక శత్రువులపై జరిపిన తీవ్ర పోరాటకాలంలో మరింత బలపడిందీయైక్యత.

ఈక్రమం (process) జరుగుతూంటే సోవియటు రివల్యూషను జాతులన్నీ యెక్కడివక్కడే వుండినారేదు. అవన్నీ యెంతో అభివృద్ధిచెందేయి. విజ్ఞానంకాని, విద్యకాని లేకుండా యెంతో వెనుకబడియున్న జాతులన్నీ వైజ్ఞానికంగా యెంతో అభివృద్ధి చెంది గొప్ప పారిశ్రామిక జాతులుగా తయారయ్యాయి. చిన్నితెగలుగానే వుంటూవచ్చిన యెందరో ప్రజలు బాగా అభివృద్ధిచెందిన జాతులుగా యేర్పడ్డారు.

ఎన్నో ఆర్థిక, రాజకీయ మార్పులుజరిగేయి; ప్రజాసామాన్యంలో యెంతో విప్లవ చైతన్యమూ, శక్తి బయల్పడేయి; స్వరక్షణకొరకు, పరస్పర ఆర్థిక, వైజ్ఞానిక, పారిశ్రామికాభివృద్ధికొరకు వివిధజాతుల ప్రజలు ఐక్యమయ్యారు—ఇదంతా ఒకతేక్రమం (process) దీనినుండియే వివిధజాతుల స్వేచ్ఛాయుతమైన ఐచ్ఛికైక్యత అభివృద్ధిచెందింది.

ఇక నీ క్రమాన్ని చారిత్రకంగా పరిశీలించుదాం. స్వతంత్రజాతుల ఐచ్ఛిక సమ్మేళనంగా 1918 లో సోవియటు యూనియను (అప్పటికి, రష్యన్ సోషలిస్టు ఫెడరేటివ్ సోవియట్ రిపబ్లికులక్కు) యేర్పడింది. 1918 జనవరి 24 న మూడవ అఖిల రష్యన్ సోవియట్ కాంగ్రెసులో ఆమోదింపబడిన, "శ్రామిక, పీడితప్రజల హక్కుల ప్రకటనలో" (The declaration of the Rights of the toiling and exploited Peoples) చెప్పినట్లుగా, స్వతంత్రజాతుల స్వేచ్ఛాపూర్వక ఐక్యతతో యేర్పడిన సోవియట్ జాతీయ రిపబ్లిక్కుల సమ్మేళనమే "సోవియట్ యూనియన్"

ఇది వట్టి పదజాలంకాదు; నిజంగా జరిగిన విషయమే అది. ప్రజలే తమంతట తాము నిర్ణయించుకున్న కార్యవరంపరయే యీ విప్లవంగా తయారైంది. ఒక్కొక్కజాతి నివశించే ప్రతి ప్రదేశంలోనూ ఒక సోవియటు యేర్పడ్డం. తనకోపేరు పెట్టుకోవడం; తన స్వరక్షణకొరకు, స్వప్రయోజనాలకొరకు యితరులతో సన్నిహిత సంబంధంలోనికి రావడానికి సోవియటు నిర్ణయించుకోవడం; 1917 లో జరుగుతున్న క్రమంయిదీ.

అక్టోబర్ విప్లవం ప్రపంచబూర్జువా దేశాలన్నిటికీ ఇటు అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, జపాను, అటు జర్మనీకూడా - భయోత్పాతంకల్గింది. ప్రపంచచరిత్రలో కనివినియేరుగని సంఘటన. పరస్పర దోపిడీమీద నిర్మితమైన తమ పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ కోపెద్ద ప్రమాదంకల్గిందే సంఘటన జరిగిందని వారందరూ గుర్తించేరు; వర్గాన్ని వర్గం; జాతిని జాతి పీడించే తమవ్యవస్థకిదోపెద్ద సవాలుగా భావించేరు. అటువంటి రాజ్యాంగమే కనక బ్రతికి బలపడిందంటే, మనగతి అధోగతేనని వారందరూ వాపోయేరు. చాలా యేమీ అబద్ధంలేదు కూడాను. కమ్యూనిస్టులే ఆవిషయాన్ని దీమాగా స్పష్టంగా ప్రకటించేరు. తమ వ్యవస్థయొక్క అవసానదశ సమీపించిందనేవిషయం గత 25 సంవత్సరాల చరిత్రనుబట్టి సామ్రాజ్యవాదులే గుర్తింపసాగారు

సామ్రాజ్యవాదదేశాలు తమ నైన్యాలన్నిటినీ యింకోమారు యుద్ధానికి - యీ సారి నూతన సోవియట్ ప్రభుత్వంపై యుద్ధానికి సమాయత్తంచేశాయి. ఈ "కొత్త ప్రభుత్వం అధిమాధములైన రంగుజాతులతో, ప్రాచ్యదేశాలతో స్నేహించేస్తూంది; తన క్రిందవున్న వలసదేశాలన్నిటికీ స్వాతంత్ర్యం యిచ్చేసింది! ఇంతకన్నమోరం, యింతకన్న అన్యాయం యేమైనావుందా?"

ఈ స్వయంనిర్ణయవిధాన, వలస మంచిఫలితాలన్నీ యీ సామ్రాజ్యవాదుల సోవియట్పై సాగించిన యుద్ధంలో స్పష్టంగా కన్పించేయి. స్వయంనిర్ణయసూత్రం నిజంగా వివిధజాతులమధ్య ఐకమత్యాన్ని, సోదరభావాన్ని కల్గించగల్గిందా అనేవిషయానికి యీ యుద్ధకాలమే పెద్ద పరీక్షాసమయం. విచ్ఛిన్నవాదులు, విద్రోహులు యీ అవకాశాన్ని పూర్తిగా వుపయోగించుకోజూశారు. వెనక ప్రజల్ని పీడించుకున్న భూస్వాములే మళ్ళీ యీ సమయంలో ముందుకొచ్చి, సోవియట్ ప్రభుత్వంక్రింద మీరు నలిగిపోతున్నారు. మిమ్ముల

నందర్నీ బానిసత్వంనుండి విముక్తి జేయుటకే మా ప్రయత్నం అంతాను. ఆ ప్రయత్నంలో మాకు సాయంచేయుటకే యీ బ్రిటిషు, అమెరికన్, ఫ్రెంచి నైన్యాలన్నిటినీ తీసుకొచ్చాము" అని ప్రచారంమొదలుపెట్టేరు.

1917 సంవత్సరంలో అయితే రైతులీమాటలు నమ్మేవారేమో కాని 1918 లో భూస్వాముల మాటవినేవాడెవడూ లేకపోయేడు. ఇప్పుడు "స్వాతంత్ర్యం" పేరుతో కబుర్లు చెబుతూన్న యీ భూస్వాములే తన బీదతనానికి, దౌర్భాగ్యస్థితికి కారకులనీ, భూస్వాములు అధికారంలోకి రావడమంటే భూస్వామ్యవిధానంగూడ తమ నెత్తిమీద రుద్దబడుతుందనీకూడ రైతులకు తెలుసును. బోర్నివిక్కులు అన్నిజాతులకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం యిచ్చిన విషయం అతడు మరచిపోలేదు. భూస్వాములమాట వినుట అంటే తాను విప్లవంద్వారా సంపాదించిన భూమిని పోగొట్టుకొనుటేననీ, యెన్నో శతాబ్దాలనుండి బానిసత్వంలోపడియుండి చివరకు విప్లవంద్వారా సాధించిన స్వాతంత్ర్యమును, ఆర్థిక లాభాలను పోగొట్టుకొనుటేననీ ప్రతిరైతు గుర్తించేడు.

ప్రపంచసామ్రాజ్యవాద యేజంట్లుగావచ్చిన యీ విచ్చిన్నకుల ప్రయత్నాల నోదించుటకు రెండువిషయాలు పరస్పరం తోడ్పడ్డాయి. ఒకటి : బోర్నివిక్కుల నాయకత్వం క్రింద రైతులందరికీ భూమి వచ్చింది; రైతులూ కూలీలూకలిసి తమ స్వాతంత్ర్యమును రక్షించుకోడానికి ఒక నూతన నైన్యాన్ని సృష్టించేరు. రెండోది : స్వయంసిద్ధయనూత్రం క్రింద తమకు యివ్వబడిన జాతీయ స్వాతంత్ర్యమే నిజమైన స్వాతంత్ర్యమని వివిధ జాతుల ప్రజలు గుర్తించేరు; తమకు నచ్చిన విధంగా ప్రభుత్వ నిర్మాణం చేసికొనుటకు, తమకు వలసిన శాసనాల నమలుజరుపుటకు, తమ బాషలోనే విద్యాబోధన, యితరవ్యవహారాలన్నీ నడుపుకొనుటకు, తమ విజ్ఞానమును పెంపొందించుకొనుటకు తమకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం యివ్వబడిన విషయం వారు అనుభవంలోనే గుర్తించేరు; స్వయంసిద్ధయనూత్రంక్రింద తమనుయే యితరజాతీ అణగదొక్కే అవకాశాలుకూడా లేవనేవిషయం వారికి పూర్తిగా తెలుసు.

అందుచేతనే, యీ సామ్రాజ్యవాదుల నెదిరించుటలో తాను తన భూమినేకాక తన జాతినే, తనజాతి స్వాతంత్ర్యమునే రక్షిస్తున్నాడనేసంగతి అతడు గుర్తించాడు. ఈ తీయ్యని మాటలు చెప్పే విచ్చిన్నవాదులంతా తన స్వాతంత్ర్యము నపహరించి బానిసత్వంలో పడదోయుటకు వచ్చిన ద్రోహులు, శత్రువుయొక్క యేజంట్లు నని ప్రతిరైతు గుర్తించేడు. తమను యితర సోదర జాతుల ప్రజలనుండి విడదీయుటకే వారి ప్రయత్నం అంతాననేది కూడా అతడికితెలుసు.

దీనినిబట్టి, స్వయంసిద్ధయ విధానంఒక్కటే వివిధ జాతులమధ్య శాశ్వతశాంతిని, సుహృద్భావాన్ని నెలకొల్పుగలదని స్పష్టంగా గ్రహించవచ్చు. ఇట్టి శక్తివంతమైన విధానము నవలంబించి అమలు పరచింది కనుకనే సోవియటు ప్రభుత్వం, సోవియటు ప్రజలూ

తమ భూభాగంలో ముప్పాతికవంతులు సామ్రాజ్యవాదుల హస్తగతమైపోయి తమ వునికియే మహాప్రమాదంలో పడిపోయిన సమయంలోకూడా ఐక్యతతో, మహాదైర్యంగా పోరాడి తమ విప్లవాన్ని విజయవంతం గావించేరు. ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద శక్తులన్నీ సోవియటుపై కత్తిగట్టిన సమయంలో యీ స్వయంనిర్ణయ విధానంఅనే మహాయుధమే శత్రుమూకలను చిందరవందర గావించింది;

స్వయం నిర్ణయసూత్రం అనేది వట్టి పదజాలంమాత్రమేకాదు. ప్రపంచ సామ్రాజ్యవాద శక్తులన్నీ ఒక్కొక్కటిని పైబడిన విపత్సమయంలో సోవియటు జాతులన్నీ, సోవియటు ప్రజలందరూ తమ శక్తి యుక్తులన్నిటినీ కేంద్రీకరించి తమందరకూ, అన్ని సోవియటు రిపబ్లికులకూ శత్రువులైన యీ విచ్ఛిన్నకుల నెదుర్కోవలసిన అవసరం, అవశ్యకత కల్గాయి.

1919 మే 18 తేదీన యుక్రేనియన్ సోషలిస్టు రిపబ్లికు కేంద్ర కార్యనిర్వాహక వర్గం ఆమోదించిన తీర్మానంలో యీవిధంగా వుంది :

“ ఈ శత్రువు మన సోవియటు రిపబ్లికులన్నిటికీకూడ ప్రబల శత్రువు ” అనే విషయాన్ని గ్రహించినట్లయితే యీ రిపబ్లికులన్నీకలిసి ఒకే నాయకత్వంక్రింద ఐక్యపోరాటం సాగించవలసిన అవశ్యకత వెంటనే బోధపడుతుంది. రిపబ్లిక్కు లన్నిటియొక్క బౌతిక సంపదను అతిజాగ్రత్తగా సమీకరించవలసియుంది. దానిని వినియోగపరచుటలోకూడా ఒకే ప్లాను ప్రకారం పోవలసియుంటుంది. ”

ఆ తీర్మానం యీక్రింది సూచనలను గావించింది :

“ ఇప్పుడు వివిధ సోవియటు రిపబ్లికులలో జరుగుతున్న పోరాటాలన్నిటినీ ఒకే నాయకత్వంక్రింద సంఘటితపరచి ఒకే ఐక్యపోరాటంగా చేయాలి. ”

“ అట్టి పోరాటమును జయప్రదంగా సాగించుటకు కావలసిన బౌతిక సంపద నంతనూ అన్ని రిపబ్లికులకూ కేంద్రమైన ఒక ప్రదేశంలో కేంద్రీకరించాలి. ”

“ ఈ కారణాలచేత, యుక్రేనియన్ సోషలిస్టు రిపబ్లికుయొక్క కేంద్ర కార్యనిర్వాహకవర్గం యితర రిపబ్లికుల కార్యనిర్వాహక వర్గాలతో సంప్రదించి, యీ విప్లవపోరాటమును సాగించే ఐక్యసంఘటన (united front) ను సృష్టించుటకు కావలసిన పద్ధతులను సూచించవలసినదిగా ప్రెసీడియమును హెచ్చరించుచున్నది. ”

బై లోరష్యా ఆ యునై టెడ్ ప్రంట్ లో చేరింది. 1919 లో మొదటి బై లోరష్యన్ సోవియట్ కాంగ్రెసు ప్రకటనలో యిలావుంది ;

“ జారిస్టు రష్యా కూలిపోయిన తర్వాత, స్వయం నిర్ణయసూత్రం ప్రకారం యేర్పరచబడిన యీ బై లోరష్యా, తన ఆర్థికవ్యవస్థను పునర్నిర్మించుటలో యెంతో సాయపడిన సోదర రష్యన్ సోవియట్ రిపబ్లికుతో సన్నిహిత రాజకీయ, ఆర్థిక సంబంధాలనుకల్గి యుండవలసిన అవశ్యకతను గుర్తిస్తుంది. ”

ఆ తర్వాత ఒకదానివెంబడి మరొకటిగా అన్నిరిపబ్లికులూ యూనియనులో చేరేయి.
చిన్న రిపబ్లికుల దృక్పథంయిది : దీనికి రష్యన్ సోషలిస్టు సోవియటు రిపబ్లికు
(R. S. F. S. R) యొక్క సమాధానంయేమిటి ?

1919 జూన్ లో అఖిలరష్యా కేంద్ర కార్యనిర్వాహకవర్గం ఆమోదించిన డిక్రీని చూసినట్లయితే రష్యన్ రిపబ్లికు యొక్క దృక్పథంకూడ సుబోధకం అవుతుంది. నాలుగు మూలలనుండి యెదుర్కొని కార్మిక కర్షకులను నాశనంచేయుటకు సర్వప్రయత్నాలూ చేస్తూన్న విప్లవ వ్యతిరేకముతాను ఓడించవలసియుందని చెప్తూ. ఆ డిక్రీ యింకా యెల్లా చెప్పింది :

“లక్షలకొలది రష్యన్, యుక్రేనియన్, బెలోరష్యన్, క్రిమియన్, లిథుయేనియన్ కార్మిక కర్షకులను తిరిగి బానిసత్వంలో పడద్రోయుటకు జరిగే ప్రయత్నాలన్నిటినీ విఫలం చేయుటకుగాను, వీరందరూ తమ తమ బలాలన్నిటినీ కేంద్రీకరించి, యీ జీవన్మరణ పోరాటంలో జయం సాధించుటకుగాను ఒకే కేంద్రనాయకత్వమునకు లోబడియుండవలసి యున్నది.”

తర్వాత వివిధ రిపబ్లికుల ప్రయత్నాలన్నిటిమధ్యనూ సమన్వయం కుదుర్చుటకూ, వాటన్నిటిమధ్యనూ బలీయమైన సైనిక సంబంధం (Military alliance) నెలకొల్పుటకూ వలసిన కొన్ని సూచనలను గావించింది.

శత్రువు నెదుర్కొనుటకూ, తాము నూతనంగా సంపాదించుకొన్న స్వాతంత్ర్యమును నిలబెట్టుకొనుటకూ, చితికి పోయిన తమ ఆర్థిక వ్యవస్థను పునర్నిర్మించుకొనుటకూ, వివిధ రిపబ్లికులు యేవిధంగా పరస్పర సహాయాన్నపేక్షించి ఒకే సమాఖ్యగా యెల్లా యేర్పడ్డాయో ఆ క్రమం అంతా యిందులో కనిపిస్తోంది.

1918-22 మధ్యకాలంలో యీ నూతన రిపబ్లికులన్నిటిమధ్య యెన్నో పరస్పర సహాయసంధులు జరిగేయి; వాటిపునాదిమీదనే సోవియటు యూనియను నిర్మించబడింది; ఆ సమాఖ్యలో సైనిక, ఆర్థిక వ్యవహారాలు మాత్రమే కేంద్రప్రభుత్వపరం చేయబడినాయి. మిగతా అన్నిటిలోనూ జాతీయ రిపబ్లికులదే అధికారమంతా.

ఉదాహరణకు, యుక్రేనియన్, రష్యన్ రిపబ్లికులమధ్య జరిగిన ఒడంబడికను గురించి యుక్రేనియన్ రిపబ్లికుయొక్క నాల్గవ కాంగ్రెసు తీర్మానం చూడండి; అందులో,

“యుద్ధశాఖ, ఆర్థికశాఖ, రైల్వేలు, పోస్టు, టెలిగ్రాఫులు, లేబరు శాఖలను ఏకం చేసి ఒకటిగా నడిపించుటకు యుక్రేనియన్, రష్యన్ రిపబ్లికులయొక్క కేంద్రకార్య నిర్వాహకవర్గాలమధ్య జరిగిన ఒడంబడికను అఖిల యుక్రేనియన్ కాంగ్రెసు ఆమోదిస్తోంది; ఈ పైన అధికారంలోనికివచ్చే కార్యనిర్వాహకవర్గంకూడ యీ సన్నిహిత సంబంధమును పెంపొందించే విధానమునే అవలంబి, చవలసినదిగా హెచ్చరించుచున్నది.”

ఈ స్నేహనాబంధాలు చివరకు రెండు రిపబ్లికులూ ఒకే యూనియనుగా యేర్పడుటకు తోడ్పడ్డాయి: ఆ ఒడంబడిక 1920 డిసెంబరు 29 న అమల్లోకి వచ్చింది.

అసందిపత్రపు ప్రియాంబిల్ (Preamble) లో "1917 నాటి శ్రామికవర్గ విప్లవం ప్రసాదించిన జాతుల స్వయంనిర్ణయసూత్రము ననుసరించి. తమ తమ రిపబ్లికుల రక్షణ కొరకు, అర్థిక నిర్మాణంకొరకు తమ శక్తులనేకము చేయవలసిన అవసరాన్ని గుర్తించి- తమ తమ స్వాతంత్ర్యములకేలాటి భంగము వాటిల్లనిరీతిని - యీ కార్మిక కర్షకుల ఐక్యతను నెలకొల్పే ఒడంబడికను చేసికొనడమైనది:"

ఇదే విధంగా 1921 జనవరిలో రష్యన్, బైలో రష్యన్ రిపబ్లికుల మధ్యనూ, 1921 మే లో రష్యన్, జార్జియన్ రిపబ్లికులమధ్యనూ ఐక్యతా ఒడంబడికలు జరిగినాయి.

ఈ ఐక్యతాపుద్యమంలో తర్వాతిఘట్టం 1922 లో జినోవాలో జరగబోవు యూరపియన్ అర్థిక మహాసభకు ప్రతినిధులను పంపవలసిన సమస్యతో కలిగింది; అన్ని రిపబ్లికులూకూడ తమకు ప్రాతినిధ్యం వహించుటకూ తమ ప్రయోజనాలను కాపాడుటకూ రష్యన్ రిపబ్లికు ప్రభుత్వమునకు అధికారం యిచ్చేవాయి.

ఇదేసమయంలో రష్యాలో యుద్ధంచేస్తూన్న విప్లవవ్యతిరేక విదేశ సైన్యాలన్నీ ఓడింపబడి, రష్యన్ భూమినుండి తరమగొట్టబడినాయి. దానిలో ఈ ఐక్యతాక్రమం బలవత్తరమై తొందరగా సాగింది. 1922 మార్చిలో క్రాకస్లోని మూడు రిపబ్లికులూ పరస్పర సంధులు చేసికొని "ట్రాన్స్క కేషియా సోవియట్ రిపబ్లికుల ఫెడరేటివ్ యూనియన్"గా యేర్పడ్డాయి.

ఈ అనుభవాలన్నిటినీ గుర్తించి, రిపబ్లికులన్నీకూడ ఒకే 'యూనియన్ ఆఫ్ సోవియట్ రిపబ్లిక్సు' గా యేర్పడాలనే సూచనను బోల్షివిక్ పార్టీ వివిధజాతుల ప్రజల ముందుంచింది. భూమికొరకు శాంతి స్వాతంత్ర్యములకొరకు, జారిస్తు ప్రభుత్వంతో ఐక్య పోరాటం జరిపేరు ప్రజలు; విప్లవ వ్యతిరేకులమీదను, విదేశీయ సామ్రాజ్యవాదులతోను భయంకర పోరాటాలు జరపవలసివచ్చింది ప్రజలు - జయప్రదంగా ఆ పరీక్షలన్నిటిలో నెగ్గేరు ఐక్యతాబలంతో - తమ పూర్వానుభవాలనుబట్టి తమందరియొక్క రక్షణకొరకు అర్థికాభివృద్ధికొరకు, ఒక కేంద్రప్రభుత్వం వుంటేనే తమ భవిష్యత్తు సాధ్యమవుతుందని ప్రజలందరూ గుర్తించేరు.

తత్ఫలితమే 1922 డిసెంబరులో నిర్మితమైన "యూనియన్ ఆఫ్ సోషలిస్టు సోవియట్ రిపబ్లిక్సు" (U. S. S. R.) రష్యన్ రిపబ్లికు (R. S. F. S. R.) యుక్రేనియన్ రిపబ్లికు, బైలోరష్యన్ రిపబ్లికు, ట్రాన్స్క కేషియన్ ఫెడరేషన్ - యీ నాలుగూకలిసి సోవియటు యూనియను (U. S. S. R.)గా యేర్పడ్డాయి.

సోవియటు యూనియను మొదటి శాంగ్రెసు సమావేశం ముందు యూనియన్ నిర్మాణమునకు సంబంధించిన ఒడంబడిక ప్రకటనలను గురించి, దానియొక్క ప్రాముఖ్యతనుగురించి ప్రసంగిస్తూ స్టాలిన్ యిలా చెప్పేడు :

“సోవియటు పరిపాలనలో యీరోజు ఒక పర్వదినం : నేటితో ఒక నూతనాధ్యాయం ప్రారంభమవుతుంది. వెనకటిదశలో సోవియటు రిపబ్లికులు యేకాశయంతోనే పనిచేస్తూ వచ్చినప్పటికీ వేర్వేరు మార్గాల్లో నడిచేరు. తమ వునికి, స్వరక్షణయే ప్రధానంగా భావించేరు — ఆదశపోయి నేటితో ఒక నూతనదశ ప్రారంభిస్తుంది; ఇందులో సోవియటు రిపబ్లిక్కుయొక్క ఒంటరితనం పోతుంది. తమ అభివృద్ధికోసం, అర్థిక దుస్థితినుండి బైటపడి నూతన వ్యవస్థా నిర్మాణంచేయుటకు రిపబ్లికులన్నీ ఒకే సోవియటు యూనియను రాజ్యాంగంగా ఐక్యమౌతున్నాయి; ఈదశలో తనవునికిని సుస్థిరం గావించుకొనుటయేగాక సోవియటు ప్రభుత్వము బలీయమైన అంతర్జాతీయశక్తిగా — అంతర్జాతీయ రంగంలో పలుకుబడికల్గి పరిస్థితులను కార్మిక ప్రజల ప్రయోజనాల కనుగుణ్యంగా మార్చగల బలీయమైన అంతర్జాతీయశక్తిగా — తయారౌతుంది.”

ఈవిధంగా సోవియటు యూనియను నిర్మితమైంది; అంతేకాని ఏదో నిరంకుశ ప్రభుత్వంయొక్క నిర్బంధ శాసనాలమూలంగా నిర్మితమైనదికాదు. సోవియటు యూనియను ఇరవయ్యో వార్షికోత్సవ సందర్భంలో వ్రాసిన వ్యాసంలో కాలినిన్ (సోవియట్ యూనియన్ ప్రెసిడెంటు) చెప్పినట్లుగా “అదొక అభివృద్ధిక్రమం మొదట అన్ని రిపబ్లిక్కులూ సర్వస్వతంత్రములు; తర్వాత స్వపరిపాలనమీద నిర్మితమైన సమాఖ్య; వివిధ సోవియట్ రిపబ్లికులమధ్య పరస్పర సహాయసంధులు; అఖరిమెట్టు ఒకే యూనియన్ రాజ్యాంగం. ప్రతి దశకూడా భావి అభివృద్ధికోక సోపానం; జాతుల కలయికలో మెట్టు; రాజ్యాంగ వ్యవస్థయొక్క నిర్మాణంతనూ అవగాహన చేసికొని, తమ అనుభవంద్వారానే అందలి లోటుపాట్లను గ్రహించుటకు ప్రజలకు మంచి అవకాశం కల్గింది; ఆ లోటుపాట్లు తెలిసికొనుటతో వాటిని సవరించుకోవాలనీ, తమ నూతన జీవితానికనుగుణ్యమైన రాజ్యాంగ వ్యవస్థను నిర్మించుకోవాలనీ వారిలో ఆతరతకలిగేది; అదే వారిని నూతన వ్యవస్థవైపు ముందడుగు వేయించేది”.

సోవియట్ యూనియన్ లో

జాతుల సత్వరాభివృద్ధి

1922 లో సోవియట్ యూనియన్ స్థాపితమైన తర్వాత 1936 లో స్టాలిన్ యొక్క నూతన రాజ్యాంగ విధానం అమలులోకి వచ్చేవరకూ మధ్యకాలంలో యీ ఐక్యత యేవిధంగా బలపడుతూ వచ్చిందో చూద్దాం.

ఈ కాలంలో (1922-36) రెండు అభివృద్ధిక్రమాలు (Processes) కనిపిస్తున్నాయి.

ఒకటి : యూనియన్ ప్రభుత్వం అంతకంతరు దృఢపడసాగింది. అంతకుముందు వివిధ జాతుల సమ్మేళనంగా మాత్రమే వున్న యూనియన్ క్రమంగా ఒక బలమైన కేంద్రరాజ్యాంగంగా యేర్పడింది : కేంద్రీకరణం, ఐక్యత— ఇవీ యీ క్రమం యొక్క విశిష్ట లక్షణాలు.

రెండోది : అర్థికాభివృద్ధి, జాతీయాభివృద్ధి కల్గినకొద్దీ కొత్తగా యెన్నో జాతీయ రిపబ్లికు లేర్పడసాగేయి; నూతనంగా యూనియన్ రిపబ్లిక్సు, అటానమస్ రిపబ్లిక్సు, అటానమస్ రీజియన్లు యేర్పడ్డాయి. ఈ నూతన సామాజిక వ్యవస్థలో పాత జాతులన్నీ సర్వతోముఖాభివృద్ధి చెందినాయి. అర్థికంగా, పారిశ్రామికంగా, వైజ్ఞానికంగా యెంతో ముందుకు పోయాయి; పైగా, యెన్నో కొత్త జాతులు ముందుకొచ్చేయి. ఈ వ్యవస్థలో జాతులు విముక్తి పొందుచేకాక, జాతులు పుట్టి పెరిగేయి. దోపిడీ, నిరంకుశత్వములతో కూడిన పెట్టుబడిదారీవిధానంక్రింద యెన్నడూ సాధ్యంకాని ఒక నూతన అభివృద్ధిక్రమం— వివిధజాతుల సత్వరాభివృద్ధి - యిక్కడ కనిపించింది.

ఉదాహరణకి, జారిస్టు పరిపాలనలో మధ్య ఆసియా టర్కిస్తాన్ అని వ్యవహరింపబడేది; అక్కడ యెందరో అనాగరిక జాతులు (ఉజ్బెక్స్, తాజిక్సు, టర్కిమెన్స్, కాజక్స్, కిర్గిజియన్సు మొ) నివశిస్తుండేవారు. ప్రతితెగకీ నాయకులుండేవారు అధికారం చెలాయిస్తూ, ఆ నాయకుల పరిపాలన యిరుమించు మన దేశంలో స్వదేశ సంస్థానాధీశుల పరిపాలనను పోలియుంటుంది; అంటే అసలు అధికారం ప్రభుత్వం జారుచక్రవర్తిది; కాని యీ నాయకులు జారుప్రభుత్వంక్రింద కీలుబొమ్మలు; వట్టి సాధనాలు మాత్రమే ఆకాలంలో యీ తెగలమధ్య యెప్పుడూ కలహాలే; పోరాటాలే; జారు ప్రభుత్వం యీ జాతివిద్వేషాలను బుద్ధిపూర్వకంగా రెచ్చగొట్టేది.

విప్లవానంతరం వచ్చినమార్పు యేమిటి? భూస్వామ్యపద్ధతి. నిరంకుశరాజరికం తొలగింపడుటతో వ్యావసాయక, పారిశ్రామికాభివృద్ధి అతి తీవ్రగతిని నడవసాగింది: కొద్ది సంవత్సరాలలోనే యీ తెగలన్నీ పరిపూర్ణజాతులుగా యేర్పడ్డాయి. ప్రతిజాతీ తన విజ్ఞానం, పరిశ్రమలు, కళలు అభివృద్ధి చేసుకొంది, మామూలుగా యదంతా జరగడానికి కొన్ని శతాబ్దాలైనా పట్టియుండేది; ఇంత కొద్దికాలంలో యింతగొప్ప అభివృద్ధి ఒక్క సోవియట్ పరిపాలనలోనే సాధ్యమైంది. టర్కీస్తాన్ లోని ఐదు అటానమస్ రిపబ్లిక్కులూ 1936 నాటికి స్వతంత్ర రిపబ్లిక్కుల హోదాను పొందేయి. ఉజ్బెక్, టర్కీమెన్ రిపబ్లిక్కు 1924 లోనే యూనియను రిపబ్లిక్కుల యేయి; తాజీకు రిపబ్లిక్కు 1929 లోనూ, కాజక్, కిర్గిజ్ రిపబ్లిక్కు 1936 లోనూ యూనియను రిపబ్లిక్కులయేయి.

దీనంతకూ వెనకాలవున్న సూత్రం ఒక్కటే :- ప్రజాస్వామ్యమును విస్తరింప జేయుటకు, సోషలిజం స్థాపించుటకు, ప్రతి జాతీ తన స్వాతంత్ర్యమును, అభివృద్ధిని, నిర్ణయించుకొనుటకు హక్కులను, అవకాశాలను కల్గించుటకూ కార్మిక కర్షకుల ఐక్యత, శ్రామికవర్గ సంఘటితశక్తి - ఇదే అట్టి సత్వరాభివృద్ధికి పునాది.

ఇట్టి సత్వరాభివృద్ధి జరిగి, జాతులెన్నో ముందుకు వచ్చుటకుగల అసలైన కారణాలేమిటి?

అక్టోబరు విప్లవం జాతులన్నిటికీ విముక్తి కల్గించింది. రైతులను భూస్వాముల బానిసత్వంనుండి విముక్తులను జేసింది; వారికి భూమి నిచ్చింది; దున్నుకునే పరికరాలిచ్చింది.

అయినా వాటితో జీవితంగడుపుటే దుర్లభం; అటువంటి పురాతన పద్ధతులమీద యేజాతీ, యే విజ్ఞానమూ అభివృద్ధి చెందజాలదు; బలపడజాలదు.

ఇందులోనేవుంది వ్యావసాయక విప్లవంయొక్క ప్రాముఖ్యత. అక్టోబరు విప్లవంతో జాతులకు స్వయంనిర్ణయ హక్కైతే వచ్చిందికాని, ఆ హక్కు నమల్లోపెట్టి దాని ఫలితాల ననుభవించుట కవసరమైన పునాదిని (Material basis) నిర్మించినదీ వ్యావసాయక విప్లవమే; ఆ పునాదిమీదనే జాతులు అభివృద్ధిచెందుట కనువైనపరిస్థితు లేర్పడినాయి.

ఈ రెండో విప్లవంయొక్క ఫలితం యెటువంటిది? రష్యాలో అధికారాన్ని తన వశంచేసికొని, పరిశ్రమల అభివృద్ధిచేసియున్న కార్మికుడు, వివిధజాతుల సమ్మేళనమును ఒకే పెద్దజాతుల కుటుంబమును — నిర్మించుటకు వలసిన భౌతికపునాదిని నిర్మించవలెనని గుర్తించేడు. ఆ భౌతిక పునాది యీరెండో విప్లవంలో నిర్మింపబడింది; ఈ వ్యావసాయక విప్లవం వలన స్వంత వ్యవసాయం చేసుకునేరైతు (Individual peasant) సమిష్టి వ్యవసాయకుడుగా తయారయేడు; వ్యవసాయంలో యంత్రాలు ప్రవేశపెట్టి దానిని సమిష్టి వ్యవసాయకులపరము గావించింది. ఇదంతా జరిగితేనే పంట వెనుకటికన్న యెన్నోరెట్లు యెక్కువౌతుంది; శాంతిసౌఖ్యాలు, అభివృద్ధి సాధ్యమౌతాయి.

కార్మికుల నాయకత్వంక్రింద రైతుల నైక్యపరచి ఒక నూతనపద్ధతి వ్యవసాయం అమల్లోకి తెచ్చుటకొక మహత్తరమైన రైతువుద్యమం బయల్పడింది. ఈ రైతువుద్యమమే సమిష్టి వ్యవసాయపద్ధతిని అమలుపరచి, 1925-26 మధ్యకాలంలో వివిధజాతులుపొందిన సర్వతోముఖాభివృద్ధికి పునాదులను వేసింది.

ఈ పదినెలవత్సరాలకాలంలో జాతులంత యెక్కువ అభివృద్ధిని చెందేయంటే అశ్చర్యమేమీలేదు. అదేమీ అనుకోని సంఘటనకాదు; పాతజాతు అభివృద్ధిచెందినై. కొత్తజాతులు పైకొచ్చేయి.

వెనక అంతర్యుద్ధకాలంలోలాగే యీ దశలోకూడ మరల రైతు ప్రజల విరోధులు విచ్చిన్న నినాదాలతో బయల్పడేరు.

వెనక అంతర్యుద్ధకాలంలో సోవియటు రిపబ్లికును విచ్చిన్నంచేయుటకు పూను కొన్నది జమీందారులూ, పెట్టుబడిదారీ వర్గమూను; ఈ మాటు తయారైనది 'కులక్', అంటే పెద్దరైతు. అతనికి చాల భూమి వుంటుంది; దానిమీద యెందరో కూలీలు పని చేస్తూంటారు. పల్లెటిప్రాంతాల్లో అతనిదే అధికారం అంతా; అక్కడతడే పెద్ద దోపిడి దారు (Exploiter). అతడు ముందుకొచ్చి రైతుల్లో యీవిధంగా ప్రచారంచేసేడు :

"సోవియటు ప్రభుత్వం మిమ్మల్ని సమిష్టి వ్యవసాయంలోకి నిర్బంధిస్తూంది. నామాట వినండి : అల్లాఅయితేనే మీ స్వాతంత్ర్యమును, నిజమైన స్వేచ్ఛను సంపాదించ గలుగతారు : "

కాని యీమారుకూడ అతని ఆటలేమీ సాగలేదు. ఈ విచ్చిన్న నినాదాలలోని మోసాన్ని రైతులు గ్రహించేరు. తన న్యాయమైన హక్కులను గుర్తించి తన జాతికి స్వయం నిర్ణయహక్కు నిచ్చిన ఆ సోవియటు ప్రభుత్వమే యీ సమిష్టి వ్యవసాయ వుద్యమాన్ని నడుపుతూందనే సంగతి ప్రతి రైతుకూ తెలుసు. ఐక్యతతో సమిష్టి వ్యవసాయ పద్ధతిని జయప్రదం గావించుటలోనే తన భవిష్యత్తుకూడా వున్నవిషయం అతనికితెలుసు; స్వాతంత్ర్య నినాదాలతో బయల్పడిన యీ కులక్కులయొక్క ఆశయం భూస్వాముల, దనవంతుల నిరంకుశత్వమును, దోపిడిని తిరిగి నెలకొల్పటే అనికూడ అతనికి తెలుసు.

మరల నింకోసారి స్వయంనిర్ణయ సూత్రమే జయంపొందింది.

అన్నిజాతులకూ స్వయం నిర్ణయహక్కు - వ్యవసాయక విప్లవం - ఈరెంటి పునాదిమీదనూ సోవియటు యూనియనులో నూతన మానవజాతి సృష్టింపబడింది; ఒక విశిష్టమానవుడు జన్మించేడు. అంతకుపూర్వంగాని, తర్వాతగాని కనివిని యెరుగని అంతు లేని మానవశక్తి, జాతీయశక్తి వుద్భవించేయి; కనివిని యెరుగని యెన్నో నూతన శక్తులకు మార్గాలు ప్రతి మామూలు మనిషికి అందుబాటులోని కొచ్చేయి; ఫాసజాన్నెదు

కొన్ని పోరాడుతూన్న సోవియట్ ప్రజల వీరగాదలను చదివేటప్పుడు యీ విషయాలన్నీ జ్ఞాపకంవుంచుకోవాలి. వారి అప్రతిమాన ప్రతిఘటనా శక్తిలోని రహస్యం యిదే.

ఈ కాలంలోనే (Period) యూనియన్ అంతకంతకు పెద్దదవుతూ వచ్చింది : కొత్త జాతులెన్నో వచ్చి స్వయంగా యూనియనులో చేరేయి.

1922 డిసెంబరునాటికి సోవియట్ యూనియనులో నాలుగు యూనియన్ రిపబ్లికులు, నాలుగు అటానమస్ రిపబ్లిక్సు, 14 అటానమస్ (స్వపరిపాలిత) రీజియన్సు వున్నాయి. నాలుగు యూనియన్ రిపబ్లిక్కులకూ విడిపోయే హక్కు (Right to Secede) వుంది. మిగతారకాల యూనిట్సు వారి వారి జాతీయ చైతన్యమునుబట్టి, అభివృద్ధిదశనుబట్టి వివిధ తరహాలుగా విభజింపబడినై; అవియింకా పూర్తిగా అభివృద్ధిచెందలేదు. అప్రదేశాల్లోవున్న ప్రజలలో తమ రాజ్యాంగం తమచేతిలోనే వుండాలనే ఆతురత. వుత్సాహం వుండుటచేతనే అవి సత్వరాభివృద్ధి చెందసాగేయి; కాని వారిలో ప్రతిసామాన్యమానవుడూ కూడ తన భవిష్యత్తును దైర్యంతో తనచేతిలోనికి తీసికోగల శక్తినికల్గియున్ననాడే అజాతి వైజ్ఞానికంగానూ, యితర విధాలా మంచి అభివృద్ధిచెందుతుంది; సంఘర్షణమైన జాతిత్వమును (Nation hood) పొందుతుంది; అంటే ఒక కొత్త బౌతికపునాదిని, (Material basis) వాతావరణాన్ని సృష్టించాలన్నమాట.

తర్వాత వచ్చిన వ్యవసాయిక విప్లవకాలంలో యీ (బౌతిక) పునాది వేయబడింది. దాని ఫలితాలు జాతీయాభివృద్ధి రూపంలో స్పష్టంగా కన్పించేయి.

1933 నాటికి సోవియట్ యూనియనులో 11 రిపబ్లికులున్నాయి; అంటే 1922 లో అటానమస్ రిపబ్లికులుగా మాత్రమే (అంటే, విడిపోయే హక్కులేకుండా) వున్న రిపబ్లికులన్నీ 1933 నాటికే యెంతో అభివృద్ధిచెంది స్వతంత్రయూనియన్ రిపబ్లిక్కుల హోదాను (వీటికి విడిపోయే హక్కు వుంటుంది.) పొందిగలిగేయన్నమాది. 1933 లో అటానమస్ రిపబ్లిక్కులు 22 వున్నాయి; 9 అటానమస్ రీజియన్సువున్నాయి; 20 నేషనల్ ఏరియాస్ (జాతి ప్రాంతాలు) వున్నాయి; అంటే 1922 తర్వాత యింపుమింపు 80, 70 యూనిట్లు కొత్తగా పెరిగేయన్నమాట. దానికికారణం వారు స్వయంనిర్ణయహక్కును కల్గియుండుటే; తమ జాతీయ విజ్ఞానాన్ని, పరిశ్రమలను, జాతీయ జీవితాన్ని పెంపొందించుకొనుటకు వారు హక్కునుకల్గియుండుటే; దానికి సమిష్టివ్యవసాయవిధానమూ, వ్యవసాయిక విప్లవమూ తోడ్పడ్డాయి.

సోవియట్ యూనియన్ లో నిరంతరాయంగా జరుగుతూన్న యీ జాతుల అభివృద్ధి 1936 నాటి స్టాలిన్ రాజ్యాంగచట్టంలో పూర్తిగా గుర్తింపబడింది; స్పష్టంగా నిర్వచింపబడింది.

అందులోని ముఖ్యమైన ఆర్థికీల్లు యివి :

ఆర్టికెలు 13 : — సోవియట్ యూనియన్ ఒక ఫెడరల్ రాజ్యాంగం : సమాన హక్కులుగల యీ క్రింది సోవియట్ సోషలిస్టు రిపబ్లికులయొక్క ఐచ్ఛిక సహకారమే యీ సమాఖ్యకు పునాది.

(ఇక్కడ రిపబ్లికుల పేర్లన్నీ యివ్వబడినాయి.)

ఆర్టికెలు 17 : ప్రతి యూనియను రిపబ్లిక్కుకూ విడిపోయే హక్కు వుంది.

ఆర్టికెలు 18 : యూనియను రిపబ్లికులయొక్క భూభాగాలను వాటి సమ్మతిలేనిదే మార్చుటకు వీలేదు.

తర్వాత ఆర్టికెల్సులో కేంద్ర ప్రభుత్వంయొక్క అధికారాలు, యూనియన్ రిపబ్లికుల అధికారాలు, ప్రతి రిపబ్లికుయొక్క భూభాగం — యివన్నీ నిర్వచించబడినాయి.

సోవియట్ యూనియన్ లో చట్టనిర్మాణాధికారం (Legislative power) సుప్రీమ్ సోవియట్ ది; ఇది రెండుభాగాలుగా వుంటుంది. (ఆర్టికెలు 92;) మొదటిది; సోవియట్ మహాసభ (Soviet of the Union) ప్రతి 3 లక్షల ప్రజలకూ ఒక ప్రతినిధి చొప్పున ప్రతి యూనియను రిపబ్లికునుండి యెన్నుకోబడిన ప్రతినిధులుంటారీ మహాసభలో.

రెండోది జాతుల సోవియట్ మహాసభ (Soviet of Nationalities) అధికారం అంతా ఒక్క సోవియట్ మహాసభ (Soviet of the Union) లోనే వున్నట్టయితే యెప్పుడూ ప్రతి విషయంలోను యెక్కువ జనసంఖ్యగల రిపబ్లికులదే పైచేయిగా వుంటుంది. అటువంటిది జరగకుండా వుండుటకై జాతుల సోవియట్ మహాసభలో ప్రాతినిధ్యం యింకోవిధంగా వుంటుంది. ఇందులో, ప్రతి యూనియను రిపబ్లికునుండి (జనసంఖ్య యెంతవున్నా ఒకటే) 25 గురు ప్రతినిధులుంటారు. అల్లాగే ప్రతి అటానమస్ రిపబ్లికునుండి 11 గురు ప్రతినిధులుంటారు. ఏదైనా యీ రెండు సభల్లోనూ విడివిడిగా ఆమోదించబడితేనే శాసనం అవుతుంది. ఈవిధంగా అన్నిజాతుల హక్కులూ ప్రయోజనాలు కాపాడబడుతున్నాయి. పెద్దజాతులు చిన్న బలహీన జాతులమీద ప్రాబల్యం చలాయించకుండా చేయుట కీపద్ధతి మంచి గ్యారంటీ.

ఈవిధంగా స్టాలిన్ రాజ్యాంగచట్టం వివిధజాతుల హక్కులను పూర్తిగా రక్షిస్తుంది; అవి సర్వతోముఖాభివృద్ధి పొందుట కవకాశాలను కల్పించింది.

స్టాలిన్ రాజ్యాంగచట్టంలో యెటువంటి లోటుపాట్లూలేవనీ. అది ఆదర్శప్రాయమైనదనీ, అన్ని సమస్యలకూ దానిలో 'రెడీమేడ్', పరిష్కారమార్గాలు సూచించినవనీ అనుకోవడం పొరపాటు. దైనందిన అనుభవాలకు ఫలితంగా, పొరపాటున జరిగిన తప్పులన్నిటినీ సవరించుకొనువిధంగా, జాతుల అభివృద్ధిక్రమంయొక్క అనుభవ ఫలితంగామాత్రమే ఆ రాజ్యాంగ విధానం అమలు పరచబడింది. నూతన రాజ్యాంగవిధానం అమల్లో కొచ్చిందంటే, జాతులభివృద్ధి చెందేయన్నమాట. వాటన్నిటీమధ్య ఒక బలమైన యూనియను

యొక్క అవశ్యకత కల్గిందన్నమాట; ఆ దృష్టితోచూస్తే, యీ నూతన రాజ్యాంగవిధానం సోవియటు ప్రజల అనుభవాలు, పోరాటాలనుండి వెలువడిన ఒక ప్రత్యేక పరిస్థితులతో కూడిన సమాజ విధానాన్ని శాసనబద్ధం గావించిందని స్పష్టమౌతుంది; నాటికే వ్యవహారంలోవున్న విధానమును చట్టరూపంలో గుర్తించిందన్నమాట.

అట్లాగే 1922 లో రాజ్యాంగవిధానం (Constitution) అప్పటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా నిర్మింపబడింది. ఉదా॥ దానిప్రకారం ఎన్నికల్లో కార్మికులకు రైతులకన్న యెక్కువ ప్రాతినిధ్యం యివ్వబడింది. కాని స్టాలిన్ కాన్స్టిట్యూషన్ లో యీ తేడాలన్నీ తొలగించబడినాయి. ఎందుచేతనంటే, యీ మధ్యకాలంలో (1922-34 మధ్య) కార్మిక కర్షకులమధ్య సంఘర్షణకృతకు వలసిన పరిస్థితులన్నీ కల్పించబడినాయి: వర్గరహిత ప్రజా స్వామ్య స్థాపనకు పునాది వేయబడింది. సోషలిజం విజయం పొందుటవల్లనూ, దోపిడీ వర్గాలు తొలగించబడుటచేతనూ ప్రజలచేతనే నడుపబడే అసలైన ప్రజాస్వామ్య మును స్థాపించుటకు తోడ్పడింది.

అందుచేత స్టాలిన్ రాజ్యాంగవిధానం ప్రజల నెత్తిమీద బలవంతంగా రుద్దబడిన దేమీకాదు. అది సోవియట్ ప్రజలు సమిష్టిగా గావించిన పోరాటాలనుండి, పొందిన అనుభవాలనుండి, సాధించిన విజయాలనుండి వెలువడిన పరిష్కారమార్గమే. ఈ వివిధ అనుభవాలమూలంగా అన్నిజాతుల ప్రజలమధ్య ఐక్యమత్యం బలపడింది; అవన్నీ ఒకే యూనియన్ గా యేర్పడుటకదే పునాదియైనది - ఈవిషయాన్ని గుర్తించి, శాసనబద్ధం గావించుటే యీ నూతన రాజ్యాంగచట్టం చేసినపని.

ఇక తరవాత ప్రశ్న : సోవియట్ జాతీయవిధానం యొక్క విజయం యే విధంగా వ్యక్తమైంది ?

దీనిని గురించి 'ఎడ్గార్ స్నో' యీ విధంగా అన్నాడు, "ఒక నైబీరియన్ డివిజన్ స్టాలిన్ గ్రాడ్ ను రక్షిస్తూంది; ఉజ్బెక్సు లెలిన్ గ్రాడ్ రక్షణకు పోరాడుతున్నారు; రష్యా నుంచి పంపివేయబడిన రష్యన్ పిల్లలు ఉజ్బెక్ స్త్రీలచేత పెంచబడుతున్నారు."

ప్రపంచంలోకల్లా భయంకరుడైన ప్రబలశత్రువు నెదుర్కొని జీవన్మరణ పోరాటం సాగిస్తున్న కాలంలో యీ "జాతుల యూనియన్" ప్రభుత్వంలో జరుగుతున్న విషయాలను చక్కగా చిత్రిస్తూంది. వివిధజాతుల ప్రజలమధ్య అతి సన్నిహిత సంబంధాలేర్పడినాయి. పరస్పరం యెంతో దగ్గరకు వచ్చేరు; వారందరిమధ్యా సోదరభావం యేర్పడింది; తమ ప్రజలను, దేశాన్ని ప్రపంచం యెన్నడూ కనివిని యెరుగని దైర్య సాహసాలతో రక్షించుకుంటున్నారు.

మధ్య ఆసియాను తీసికోండి, పోనీ- యుద్ధరంగానికి చాల దూరంలో వుంది; మనకు చాల దగ్గరగా వుంది. యుద్ధోత్సాహంతో మధ్య ఆసియా అంతా మార్క్స్ గు

తూండి; ఉజ్జేకు, కాజకు—ఒకటేమిటి? అందరూ—అధికోత్పత్తి వుద్యమాన్ని అతి త్వరితగతిని నడిపిస్తూ యుద్ధంలో తమ పాత్రను నిర్వహిస్తున్నారు.

ఏమిటి కారణం? అతడెందుకు అంత శ్రమపడాలి? యుద్ధరంగం అతనికి చాల దూరంలో వుంది; అతని భూములమీదికి రాడానికి చాలకాలం పడుతుంది నాజీలకు; అయినా మధ్య ఆశియా ప్రజలందరూ తమ సర్వశక్తులను వినియోగించి పనిచేస్తున్నారు యుద్ధ నిర్వహణకొరకు. కారణం యేమిటి?

దీనిని గురించికూడ ఎడ్గార్ సోస్, యేం చెప్పేదో చూద్దాం: “మాస్కో కొరకు ప్రాణాలర్పించడానికి బర్కుగాని, ఉజ్జేకుగాని సరిసిద్ధంగా వుండడానికి కారణం యేమిటి?

దీనికి చాల కారణాలున్నాయి. అయినా, ఒక కాజక్ పౌరుడు (కాజక్ స్టాన్ మధ్య ఆశియా రిపబ్లిక్ లన్నిటిలో పెద్దది) చెప్పిన కారణం మాత్రం నాకు బాగా నచ్చింది. అతని పేరు షరిబోవ్. అతని చరిత్ర చూస్తేనే మన ప్రశ్నకి కొంతవరకు సమాధానం వస్తుంది. షరిబోవ్ తండ్రి కాన్సియిన్ సముద్రప్రాంతాల్లోని పల్లెవాడు; చిన్నతనంలో షరిబోవ్ కూడ ఆ పనే చేసేవాడు. 16 యేళ్ళు వచ్చేవరకూ బడికివెళ్ళే అవకాశమే కలగలేదతనికి. కాని తర్వాతమాత్రం అతి త్వరలోనే తన బాషతోబాటు రష్యన్ బాషను కూడ నేర్చుకొన్నాడు. (ఇదంతా విప్లవానంతరం) పుషాద్యాయ వృత్తిలో చేరేడు; త్వరలోనే జిల్లా కార్యనిర్వాహకర్గానికి అధ్యక్షుడుగా యెన్నుకోబడ్డాడు. 1939 లో ఆల్టాయ్ లో కాజక్ ప్రభుత్వ సభ్యుడయేడు. నేనతన్ని కలుసుకొన్నపు డతడు పనిలో నిమగ్నుడై యున్నాడు పెద్ద డస్కుముందు కూర్చుని. చరచకా చురుకుగా వ్యవహారాలు చూస్తున్నాడు. ఆ బల్లమీద యెన్నో డయల్ తెలిపోస్తు; స్వారీచేస్తూన్న కోసకుయొక్క శిల్పవిగ్రహం వున్నాయి. తన 37 వ యేటనే అతడు రిపబ్లిక్ యొక్క అఖిల యూనియనుప్రభుత్వంలో ప్రముఖ ప్రతినిధిగా వున్నాడు.

“శత్రువులకు మిత్రులకు మధ్య యెంతదూరం వుంది అనేది సమస్యేకాదు ఈ యుద్ధంలో. సోవియటు యూనియను ఒక పెద్ద సమిష్టికుటుంబం. దానిలో మేము (కాజక్కులము) కూడ సమాన భాగస్వాములమే. మా కుటుంబానికి చెందిన ఒక యింటిమీద శత్రువు దండెత్తితే, ఆ దండయాత్ర మా అందరి యింట్లమీద కూడ జరిగి నట్టే: మమ్మల్ని కానట్టు; మేంచూస్తూ దూరంగా కూర్చోలేము. అలాటి అభిప్రాయం ఉంటే యీ యుద్ధంలో జయించడం అసంభవం” అన్నాడు షరిబోవ్.

“అయితే, సోవియటుప్రభుత్వం జాతీయ అల్పసంఖ్యాకుల యెడల నవలందించే విధానంపట్ల మీకెట్టి అసంతృప్తి లేదన్నమాట.”

తప్పకుండాను. సోవియటుయూనియనులో అందరితోబాటు మాకు సమానహక్కులున్నాయి. మా జాతికూడా యితర జాతులవలెనే నిష్పక్షపాత దృష్టితో చూడబడుతుంది.

రష్యన్ల సహాయంతో మేమీ యిరవైసంవత్సరాలలో యెంతో అభివృద్ధిచెందేము. వెనక కాజక్ స్టాన్ ఒక వలసగావుండేది. కాని యిప్పుడది స్వతంత్ర రిపబ్లికు; దానికి యెన్నుకో బడిన జాతీయప్రభుత్వం, స్థానికప్రభుత్వాలూ వున్నాయి. మా ప్రభుత్వంలో. యితరవ్యవహారాల్లో మా కాజక్ దేశీయులదే నాయకత్వం. మా ప్రభుత్వంలోనూ, కమ్యూనిస్టుపార్టీలోనూ కూడ అధికసంఖ్యాకులు కాజక్కులే.

“జారిస్టు పాలనలో మా జాతీయ సంస్కృతి అణచివేయబడి, రష్యన్ భాష మామీద నిర్బంధంగా రుద్దబడింది; కాని. యీ నాడు మా భాషలోనే కళలన్నీ అభివృద్ధి చెందినాయి. నాటకాలు మాభాషలో వ్రాయబడుతున్నాయి; మాకు స్వంతవాఙ్మయం, సంగీత కళ వున్నాయి. కాజకు నటకులలో, డ్యాన్సర్లలో కొందరు విదేశాలలో కూడ ప్రఖ్యాతులు. రష్యాలో మంచి పేరుప్రఖ్యాతులు గల సిసీమా స్టార్చులో కొందరు కాజక్కులున్నారు. మా కళావేత్తలలో అనేకులు యుద్ధరంగంలో ప్రదర్శనలిస్తున్నారు. కొందరు కాజక్కు కవులు, రచయితలు దేశమంతటా పేరు గాంచేరు; వారి రచనలెన్నో యితర భాషలలోని కనువదించబడినాయి. ఉదాహరణకి మాకవి గంబిల్ (Gnmbil) ను చూడండి. అతడే యీనాడు సోవియటు యూనియను ప్రజలకిష్టుడైన ఉత్తమకవిగా గణుతికెక్కేడు. దేశ మంతా అతని రచనలను చదువుతుంది. విప్లవానికి ముందు ఈ మహాకవిని కాజక్ స్టాన్ లో కూడ యెవరూ యెరగరు. అసలతని రచనలను ప్రచురించే అవకాశమే లేకపోతే అతని పేరు పైకొచ్చే అవకాశం యేదీ?”

“మా గంబిల్ కవీంద్రుడున్నాడే అతడు 97 యేండ్లవృద్ధుడు. అతడీ పచ్చికబయళ్ళలో (Steppes) తిరుగుతూ పాటలూ, పదాలు అల్లుతాడు. వాటిని తన సంగీతసాధనాలతో జతపరచి పాడుతాడు. ప్రజలహృదయాల్లో రష్యాఅంటే వున్న ప్రేమను, జీవితం యెడల వారికున్న వున్నతభావాలను గంబిల్ వ్యక్తపరచినంత బాగా ఎవరూ చేయలేరనుకుంటాను.

“జారిస్టు ప్రభుత్వకాలంలో మాకు ఒక్క విశ్వవిద్యాలయం (Univesity) కూడ లేదు. స్కూల్సు కూడ చాలతక్కువ. నూటికి 93 రికి చదువురాదు. కాని యీనాడు ముసలివాళ్ళు కూడ చదువనూ, వ్రాయనూ నేర్చుకున్నారు. నూటికి 90 మందికి పైగా చదువుకున్నవాళ్ళే. ఇప్పుడు మాకు యిరవై కాలేజీలు, యూనివర్సిటీలు వున్నాయి. 130కి పైగా టెక్నికల్ ట్రైనింగుస్కూల్సున్నాయి. అర్థికవిషయాల్లో చూస్తే, సోవియటు యూనియనులోని చాలభాగాలకంటే, కాజక్ స్టాన్ యెక్కువలాభం పొందిందని చెప్పాలి. వ్యవసాయంగాని, పరిశ్రమలుగాని లేని వలసదేశంగా వుండే మా కాజక్ స్టాన్ ఒక్క యిరవై సంవత్సరాల్లో వ్యవసాయకంగా, పారిశ్రామికంగా, అభివృద్ధిచెందిన రిపబ్లికుగా మారింది. జారిస్టు ప్రభుత్వం కాజక్ స్టాన్ లో యెట్టి పారిశ్రామికాభివృద్ధి కలగకుండా

చేసింది. సోవియటుప్రభుత్వం అట్టి అభివృద్ధి నెంతో ప్రోత్సహపడుస్తుంది. పంచవర్షం ప్రణాళికలు ప్రారంభించిన నాటికంటే యిప్పుడు రైలుమార్గాలు మూడురెట్లు పెరిగేయి.

పారిశ్రామిక కార్మకులసంఖ్య 3 రెట్లు పెరిగింది. మా మొత్తం వుత్పత్తిలో సగం పారిశ్రామికోత్పత్తియే."

ఈ అభివృద్ధి, లాభాలు, సౌఖ్యం, అన్నీకూడ కలుటకు సోవియట్ విధానమే కారణమని కాజకు ప్రజాసామాన్యం గుర్తించుటయే వారంతదైర్యంతో సోవియట్ యూనియన్ రక్షణకొరకు పోరాడుటకు కారణమని షరిబోవ్ చెప్పేడు. నాజీలవియజం అంటే ఫలితా లేమిటో వారికి తెలుసు; తమనుండి యేది అపహరించుటకు నాజీలు యత్నిస్తున్నారోకూడ వారికి తెలుసు."

ఇక్కడ వివరంగా లెక్కలన్నీ యిస్తూ కాలయాపనచేయను. ఎందుచేతనంటే సోవియట్ యూనియనును సరిగా అర్థంచేసికొనేట్లుగా చేయుటే నావుద్దేశంగాని. దానిని గురించి అంకెలతో వర్ణించడంకాదు. అవన్నీ మీ రితరపుస్తకాలనుండి తెలిసికోవచ్చు. ఇక్కడ క్లుప్తంగా, అతిముఖ్యమైన కొన్ని అంకెలను, విషయాలను మాత్రమే యిస్తాను.

ఒకజాతియొక్క జీవితంలో 25 సంవత్సరాలంటే చాలాచాలా తక్కువ; మన భారత దేశంలో యేగతిని (Rate) మనం అభివృద్ధిచెందుతున్నామో చూస్తే మనకిది బోధపడుతుంది. కాని అట్టి బహుస్వల్పకాలంలో సోవియట్ యూనియన్ లోని జాతులు యెట్టి అభివృద్ధిని పొందినాయోచూద్దాం.

అభివృద్ధికి ఒక నిదర్శనం జనాభా. సామాన్యంగా, శాంతి సౌఖ్యాలు, పారిశ్రామికావృద్ధి వున్నచోట జనాభా పెరుగుతుంది. 1939 లో సోవియట్ యూనియన్ లో వివిధ విషయాలను గురించి లెక్కలు తీసేరు. వాటిని 1926 లెక్కలతో పోల్చిచూస్తే జనాభాలో 100 కి 15.6 అభివృద్ధి కన్నడింది. ఏ పెట్టుబడిదారీ దేశంలోనూ యింత అభివృద్ధిలేదు. సోవియట్ యూనియన్ లోనైనా వెనకబడియున్న ప్రదేశాల్లోనూ యీ అభివృద్ధి యెక్కువగా కన్పించింది. అంటే 1926 వరకూ యెంతో వెనకబడి, యే అభివృద్ధిలేకుండావున్న జాతుల్లోనే యీ అభివృద్ధి యెక్కువగావుందన్నమాట.

4. రిపబ్లికులకు సంబంధించిన యీ జనాభాలెక్కలు చూడండి.

రిపబ్లికు	జనసంఖ్య		మొత్తం	అభివృద్ధి
	పట్టణాలలో	పల్లెలలో		
ఉజ్బెక్ స్తాన్	1445 (వేలు)	4,837 (వేలు)	6282 (వేలు)	37.6%
తాజీక్ స్తాన్	252 (..)	1,223 (..)	1485 (..)	43.9%
కిర్గిజియా	270 (..)	1,189 (..)	1,459 (..)	45.7%
టర్క్ మెనియా	416 (..)	838 (..)	1,254 (..)	25.6%

ఈ 'వెనకబడియున్న' ప్రదేశాలలో ఒక నూతన జీవితం, అసమానమైన పారిశ్రామిక, అర్థికాభివృద్ధి కలిగింది; అతితక్కువ కాలంలో అతి యెక్కువ అభివృద్ధిని పొందేయి.

ఇంకో వుదాహరణ తీసికొందాం. ఈసారికూడ మధ్య ఆశియా రిపబ్లికులనే తీసి కుందాం. ఎందుచేతనంటే అవి మనకతిదగ్గరలోనున్నాయి; సరిగా మనకిమల్లనే వున్నాయి. తాజీకునుచూస్తే సరిగా మన పఠాన్‌వలె, మన పంజాబీవలె వుంటాడు. అట్టేతేడా వుండదు. సినిమాలోమీలో చాలమంది వారి జీవితాలనుగురించిన చిత్రాలనుచూసివుంటారు. అడుతూ, పాడుతూన్న తాజీకు బాలబాలికలు; వారిపాటల్లో 'బుల్ బుల్' మొదలైన కొన్నిమాటలు మనకి తెలుస్తాయి. ఎందుచేతనంటే వారిభాష పర్షియన్ భాషకు చాలదగ్గరగా వుంటుంది; పర్షియన్ మాటలు మనమాటలవలెనే వుంటాయి.

అందుచేత మధ్య ఆశియాజాతులను గురించే పరిశీలిద్దాం. విప్లవానికిపూర్వం 'వాటి స్థితియెలా వుండేది? అప్పుడసలిన్ని జాతులులేవు. ప్రత్తిని పండించే టర్కస్తాన్ మాత్రమే వ్యవహరింపబడేది. అనాడు సామాన్యమానవుడి స్థితి అలిదుర్బరంగా వుండేది. ప్రజాసామాన్యం మహాదారిద్ర్యంలో, నిరక్షరాస్యతలో, మూర్ఖత్వంలో మునిగియుండేది. మొత్తం యీ ప్రదేశానికి జారిస్తు ప్రభుత్వకాలంలో బడ్జెటు 2 కోట్ల 50 లక్షల రూబుల్లు. అందులో 23 లక్షల రూబుల్లు విద్యకొరకు, 48 లక్షలు రాజుగారి ఖర్చులకు, 1కోటి 11 లక్షలు రోడ్లకొరకు, 70 లక్షలు నైన్యంమీద ఖర్చుపెట్టబడేవి. ఈ అంకెలు చూస్తూంటే మనదేశంలో పరిస్థితి జ్ఞాపకం వస్తుంది తప్పకుండా. ప్రజల్లో నూటికి 98 మందికి చదువు రాదు; మనదేశంలో కూడా యిదేకదూ పరిస్థితి?

వెనక టర్కీస్తాన్ అని పిలువబడే యీ ప్రదేశంలోని జనసంఖ్యలో 30% జనాభాను కలియున్న ఒక్క ఉజ్బెక్ స్తాన్ రిపబ్లికులోనే యీనాడు బడ్జెటు 140 కోట్ల రూబుల్లుకు మించుతుంది. జాతుప్రభుత్వంలో మొత్తం జనాభా అంతకీ 2 కోట్ల 50 లక్షల రూబుల్లు మాత్రమే! వారిలో 30% ప్రజలకు యీనాడు 140 కోట్ల రూబుల్లు! ఎంత తేడాయో చూడండి! సామాన్య మానవుడి స్థితి బాగుపడిందనుట కింతకన్న నిదర్శనం యేమిటి?

ఆ ప్రదేశంలో పండే అపారమైన పత్తి అంతా ఆ రిపబ్లికులోనే విమ్యచ్చక్తి సహాయంతో బట్టలుగా తయారుచేయబడుతూంది. ఒక్కొక్కపుడు సినిమాలో చూస్తుంటారు—లేకపోతే మాస్కో రేడియోనుండి వినబడుతూంటాయి—స్పెషల్ ప్రోగ్రాములు; తాజీకుల పాటలు. టర్కీమాన్సు పాటలు విప్లిస్తుంటాయి. ఇవి వింటూంటే ఆ ప్రజల్లో ఒక నూతన జీవితం పెంపొందుతుందని మీకు వెంటనే గోచరిస్తుంది.

ఈ ప్రదేశాల్లో విద్యాభివృద్ధి విషయం చూద్దాం :

రిపబ్లికు	సంవత్సరం	మొత్తం విద్యార్థులు	ఔక్సికల్స్కూలు విద్యార్థులు	ఉన్నతవిద్య నేర్చుకొనేవిద్యార్థులు
టర్క్ మెనిస్తాన్	1914	6,780	—	—
	1939	205,000	6,000	2400
ఉజ్బెక్ స్తాన్	1914	17,300	100	—
	1939	1,300,000	219,000	18,300
లాజిక్ స్తాన్	1914	400	—	—
	1939	312,000	3,600	1400
కాజక్ స్తాన్	1914	105,200	300	—
	1939	1,102,000	24,500	7,900
కిర్గిజియా	1914	7,000	—	—
	1939	328,700	3,800	1,500
అన్నిరిపబ్లిక్సు కలిసి	1914	35,700	400	—
	1939	3,247,700	256,900	31,500

విద్యా విషయంలో యీ రిపబ్లిక్కులలో కలిగిన అభివృద్ధిని యితర రిపబ్లిక్కులతో (మునుపే అభివృద్ధి చెందియున్నవాటితో) పోల్చి చూస్తే యీ “వెనుకబడియున్న” రిపబ్లిక్కులలోనే యిది అతి త్వరితగతిని యెక్కువ వేగంగా, అతి తక్కువకాలంలో జరిగిందని బోధపడుతుంది. దాని అర్థం యేమిటి? అంటే, సోవియటుప్రభుత్వం వెనుకబడియున్న జాతుల అభివృద్ధి విషయంలో యెక్కువ శ్రద్ధనుతీసికొని, అవిమాద త్వరలో యితర నాగరకజాతులతో సమానస్థితికి వచ్చేలా చేయుటకు అతి తీవ్రంగా ప్రయత్నించిందన్నమాట. ఆ ప్రయత్నం పూర్తిగా ఫలప్రదం అయిందికూడాను.

జాతులు : సామ్రాజ్యవాదం క్రింద : సోషలిజం క్రింద

ఇక, మన దృష్టిని సామ్రాజ్యవాద యుగంవైపుకు తిప్పుదాం. జాతుల అభివృద్ధి సామ్రాజ్యవాదంక్రింద యెలా వుంటుందో, సోషలిజం పరిపాలనలో యెలావుంటుందో చూద్దాం. సామ్రాజ్యవాదంక్రింద జాతులు నిర్బంధింపబడుతాయనీ, వాటి అభివృద్ధి అరికట్టబడుతుందనీ మనకు వెంటనే స్పష్టమౌతుంది. సోషలిజం పరిపాలనలో సరిగా దీనికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతుంది; జాతులకు స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యములు, అభివృద్ధికి అవకాశాలు యివ్వబడతాయి.

తర్వాత యీ రెండు విధానములక్రింద ఒక బహుజాతి రాజ్యాంగం (Multinational State) — అంటే, ఒకే రాజ్యాంగంలో అనేక జాతులుంటాయి — యేవిధంగా వుంటుందో చూడండి. సామ్రాజ్యవాద పరిపాలనలోనున్న బహుజాతి రాజ్యాంగంలోని వివిధజాతులలోవున్న అభివృద్ధిదశాభేదాలు యింకా యెక్కువ జాతిపీడనకు దారితీస్తాయి. అంతకుమునుపే దోపిడీచేయబడి దుర్బర స్థితిలోనున్న బలహీనజాతుల ప్రజలను యింకా యెక్కువ దోపిడీచేయుటకు యీ తేడాలు సాధనంగా వుపయోగించబడతాయి.

మన భారతదేశం విషయమే తీసికోండి. పరిశ్రమలు బొంబాయిలో, బెంగాలులో అభివృద్ధి చెందుతున్నాయికాని, సరిహద్దురాష్ట్రం అల్లాగే వుండిపోయింది; బెంగాలీ-బీహారీ తగాదాలు, బెంగాలీ-ఒరియా ద్వేషాలు, మహారాష్ట్రలకు-కర్నాటకులకుమధ్య విభేదాలు— యింకా యెన్నో, మనం చూస్తూనేవున్నాం. ఆంధ్రదేశంలోకిపోతే అక్కడ తమిళ చెట్టియార్లు వచ్చి దేశంఅంతనూ దోచుకుంటున్నారనీ, ఆంధ్ర పరిశ్రమలు వారిమూలాన్నే అడుగంటిపోతున్నాయనీ ఆంధ్రులు ఆందోళనచేస్తున్నారు.

దీనినంతనూబట్టి తేలేదేమిటంటే, సామ్రాజ్యవాద వ్యవస్థక్రింద, ముందుగా అభివృద్ధిచెందియున్న జాతులు, యితర జాతులన్నిటియొక్క ప్రదేశాలను తమ స్వలాభం కొరకు, తమ పరిశ్రమలకు మార్కెట్లుగా వుపయోగించుకొనేందుకు, యితర జాతుల నణగద్రొక్కుటకూ ప్రయత్నిస్తాయి.

ఈ విధానానికి, సోవియటు యూనియనులో సోషలిజంక్రింద జరిగినదానికి వున్న తేడా చూడండి. సోవియటు యూనియనులో మొదట యెక్కువ అభివృద్ధి చెందియున్నది రష్యన్ రిపబ్లిక్కు; తర్వాతస్థానం యుక్రేనుది; తర్వాత మిగతా వెనుకబడియున్న ప్రదేశాలు. రష్యన్, యుక్రేనియన్ రిపబ్లిక్కులు మిగతావాటికంటే బాగా అభివృద్ధి చెందియుండుట (సామ్రాజ్యవాదం క్రిందవలె బలహీనజాతులను పీడించుటకుగాక) మిగతా

బలహీన జాతులనుకూడ పైకితెచ్చుటకు, అన్నివిధాలా అభివృద్ధి కల్గించుటకు తోడ్పడింది; ఆ విధంగా సోషలిజంక్రిందనైతే అన్నిజాతులూ, సమానంగా అభివృద్ధిచెంది పురోగమనంచేస్తాయి. అసమానత్వం అనేది నశిస్తుంది.

బూర్జువాల ఆధ్వర్యం క్రిందనైతేనే జాతీయత, ఒకవంక జాతీయాభివృద్ధి నరికట్టుటకూ, మరొకవంక విచ్ఛిన్నతకూ దారితీస్తుంది. కార్మికవర్గ ఆధ్వర్యంక్రింద నడిచే జాతీయత జాతుల స్వాతంత్ర్యాభివృద్ధులకూ, జాతుల ఐక్యతకూ దారితీస్తుంది. సోవియటు యూనియనులో మనకు కన్పించేదిదే. ఇక్కడ జాతీయత విచ్ఛిన్నతకు, వేరుపడుటకు దారితీయదు. ఎందుచేతనంటే, జాతీయతఅనేది పైరూపముమాత్రమే. కాని అంతర్గత విషయం సోషలిస్టు విజ్ఞానమే. స్వాతంత్ర్య మానవజాతి అంతకూ సామాన్యమైన (Common) విజ్ఞానమే. అది వివిధజాతీయరూపాలను కలిగివుంటుంది. కాని సారాంశం మాత్ర మొకటే.

జాతీయతయొక్క అభివృద్ధి యీ రెండు వ్యవస్థలక్రిందనూ యెల్లా వుంటుందో చూసేం.

అందుచేత, సోషలిజం యెప్పుడూ జాతులను తోసిపారవేయదు. జాతీయతను నిరశించదు. పైగా జాతులను సృష్టిస్తుంది; జాతుల అభివృద్ధికి ఆదర్శప్రాయమైన మహదవకాశాలను కల్పిస్తుంది. పెట్టుబడిదారీ విధానం తలెత్తుతూన్న ప్రారంభదశలో జాతీయతను, జాతులను సృష్టించినది బూర్జువావర్గమే. కాని తర్వాతదశలో బూర్జువావర్గంలో సామ్రాజ్యవాదతత్వం జీర్ణించడంతో ఆ వర్గజాతులను అణచిపెట్టి వారిపై దోపిడీ విధానాన్ని సాగించింది; ఈ రోజున మనం ఆ సామ్రాజ్యవాదతత్వం యొక్క అతిపైశాచిక రూపాన్ని, ఫాసిజమును - ప్రపంచంలో చూస్తున్నాం. ఫాసిస్టు నూతనవ్యవస్థలో (New order) జాతులను రూపుమాపి వేయుటను, జాతి ప్రజలనందరినీ సర్వనాశనంచేయుటను మనం చూస్తున్నాం. బూర్జువా వర్గం ఒక జాతిని సృష్టించింది; అది సామ్రాజ్యవాదియై యితర జాతులన్నిటిని రూపుమాపుటకు పూనుకుంది ; అయితే, శ్రామికవర్గం చేసిందేమిటి ? వారు జాతులను, ప్రజలను విముక్తులను జేసేరు. సోవియటుయూనియనులో వివిధజాతులు ఒకే సమిష్టికుటుంబంగా అభివృద్ధిచెందుతున్నాయి. సోవియటుయూనియను కేసి పరిశీలిస్తే మనకొకటే అభిప్రాయం కలుగుతుంది. ఇవిగో, యీ రాజ్యాంగం తన భూభాగంమీద ఒక జాతుల కుటుంబాన్ని నిర్మించింది ; దాని విజయం ప్రపంచంతంతలా అట్టి జాతుల కుటుంబమును నిర్మించుటకు దారితీస్తుంది."

సోవియటుయూనియను యొక్క అమూల్యానుభవాలనుండి మనం, మన దేశం నేర్చుకోవలసి యున్నది. కొన్ని సంవత్సరాలక్రితం సోవియటు ప్రజలనే సమస్యలైతే యెదుర్కొన్నాయో అటువంటి సమస్యలే ఈనాడు మనదేశంలో కూడ మనల నెదుర్కొంటున్నాయి.

కాని, సోవియటుయూనియను అనుభవం నుండి నేర్చుకున్న సూత్రాలను, మన సమస్యల యొక్క ప్రత్యేకలక్షణాలను, స్వభావాన్ని మనస్సులో నుంచుకొని, వాటికి సరి పడేటట్లుగా సమన్వయం జేయవలసి యుంటుంది. ఈ సూత్రాలను, యెలావున్నవి అట్లాగే తెచ్చి యిక్కడ పెడతానంటే సరిపడదు. కమ్యూనిస్టు లెప్పుడూ యీ విధంగా చేప్పరు. (మన ప్రత్యేకపరిస్థితుల కనుగుణంగా వాటిని సవరించుకోవలసి యుంటుంది).

కమ్యూనిస్టులు చెప్పేదేమిటంటే, మన దేశంలోకూడ యీ జాతుల సమస్య ముందుకు వచ్చింది. దాని నజాగ్రతచేస్తే చాల ప్రమాదాలున్నాయి. అందుచేత జాతి సమస్యకు సత్వరపరిష్కార మార్గాల నాలోచించాలి; ఆ విషయంలో సోవియటు యూనియను అమూల్యానుభవాలు మనకు చాల పురకరిస్తాయి అని. 'మాస్కోనుండి కబురు రావడం చేతనే, (Because of moscow) కమ్యూనిస్టులు యీ స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును ముందుకు తెచ్చేరని ఒక అపవాదువుంది; వీళ్ళు మాస్కోనుంచి తిన్నగా యీ సూత్రాన్ని యిండియాకు దిగుమతిచేయుటకు చూస్తున్నారని కమ్యూనిస్టులను నిందిస్తున్నారు.

కాని యీ అపవాదులో యేమాత్రమూ నిజంలేదు. సరిగా దీనికి వ్యతిరేకమైనదే అసలైన వాస్తవికవిషయం. మన దేశభక్తుల బుర్రల్లో ఒక విషయం పాతుకుపోయింది. ఒక దేశంయొక్క అనుభవాన్ని వారు అట్లాగే మార్పులేకుండా మన దేశానికి వర్తింప చేయాలంటున్నారు వారు. 'బ్రిటను యేవిధంగా ఒక జాతిగా యేర్పడిందో, ఆ మార్గాన్ని వారు ఆదర్శంగా తీసుకుంటున్నారు.

దీనిలోని సత్యము బోధపడాలంటే మనం మన జాతీయోద్యమం యొక్క మొదటి దశను పరిశీలించాలి. వెనుకటి మితవాదులు భారతదేశాన్ని గురించి యేమన్నారు? "ఇండియాలో అనేక భాషలు, మతాలు వున్నాయి; కాని మేము భారతదేశాన్నంతనూ ఒకే జాతిగా చేస్తాం. మొదట బ్రిటనుకూడ యిలాగే వుండేది. కాని తర్వాత అది ఒకే జాతిగా యేర్పడింది. మనదేశంలో యీ మతభేదాలు మొదలైనవన్నీ వుంటే వుండుగాక. మనం తీవ్రంగా, దీర్ఘ కాలం ప్రయత్నించినట్లయితే, పోరాటం సాగించినట్లయితే, మనం సాంఘిక సంస్కరణకొరకు తీవ్రమైన ఆందోళన జరిపి, యీ మత, సాంఘిక విభేదాలను అతిక్రమించగలిగే విశాలబాలను ప్రజల్లో కలిగించినట్లయితే, తప్పకుండా మనం కూడా బ్రిటను వలెనే ఒకేభాషగల ఏకజాతిగా తయారవుతాం."

వెనుకటి మితవాదులు నేటి మన జాతీయోద్యమానికి ముందు పునాదులువేసి, దాని తీసినవారు చెప్పేవాడంటే.

మితవాదులు స్వపరిపాలన యిమ్మంటే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాదులు చెప్పిన సమాధానానికి బదులు జవాబుగా మితవాదులు తెచ్చిన వాదం యిది. సామ్రాజ్యవాదులు మితవాదుల కోర్కెకు, 'మీరొక జాతికాదు. మీదేశం వివిధ తెగలతో గుంపులతో కూడిన కలగావులగం. మీరు యెల్లా స్వపరిపాలనచేసుగుంటారు? మీకు పార్లమెంటరీ సంస్థలు

కూడా యేందుకు? జాతులకు మాత్రమే స్వయంనిర్ణయహక్కు ఉంది; జాతులు మాత్రమే స్వపరిపాలనాశక్తిని కల్గియుంటాయి. మీరు వాటికి పనికిరాదు." అని మొండి సమాధానం ఇచ్చేరు.

మనంకూడా కాలక్రమాన ఒకే భాషను మాట్లాడే ఏకజాతిగా తయారౌతామని మిత వాద నాయకుల అభిప్రాయం. వారిదృష్టిలో యెప్పుడూ బ్రిటన్ యొక్క వుదాహరణ, బ్రిటన్ యేవిధంగా అభివృద్ధిచెందిందో, అదంతా యెప్పుడూ కనిపిస్తూనేవుంది; ఆ అభిప్రాయాన్ని మక్కికి మక్కిగా మన దేశానికి వర్తింజేసేరు; భారతదేశంకూడా బ్రిటన్ నడచిన పంథానే సరిగా అభివృద్ధి చెందుతుందనుకున్నారు. వారిదృష్టిలో, బ్రిటిష్ చరిత్ర, బ్రిటిష్ ప్రజాస్వామ్యం మహోత్తమాదర్శాలు, అందరూ, అన్ని దేశాలూ వాటి ననుసరిస్తేనే అభివృద్ధి చెందుతాయి.

తర్వాత విస్తృతమై దేశవ్యాపితమైన మన జాతీయోద్యమం యీ మితవాదుల అభిప్రాయాన్నే అంగీకరించి ప్రచారంచేసింది; ఏకజాతి సృష్టిని తన ఆశయాల్లో ఒకటిగా చేసుకుంది. మనదేశంకూడా కాలక్రమాన ఒకే భాష మాట్లాడే ఏకజాతిగా తయారౌతుంది. ఒకే కేంద్రప్రభుత్వం యేర్పడుతుంది అనేభావం మన జాతీయోద్యమంలో అంత ప్రాబల్యం వహించడానికి వెనుకటి చరిత్రయే కారణం. బ్రిటిషు వుదాహరణను చూచి 'దానిని మన దేశానికి మక్కికి మక్కిగా అనువర్తింపజేయాలి', అనే అభిప్రాయం యీనాడు మన దేశ భక్తుల్లో గట్టిగా పాతుకుపోయింది. కాని మన రాజకీయ జీవితంలో యీ వెనుకటి పది సంవత్సరాలనూ పరిశీలించినట్లయితే, మన జాతీయాభివృద్ధి (మితవాదు లనుకున్నట్లుగాక) నూతన మార్గాలు తొక్కుతూ, దనే విషయం తెలుస్తుంది. జాతీయోద్యమం పెరిగి కొత్త కొత్త ప్రాంతాలకు, ప్రజల్లోకి వ్యాపించిన కొలదీ, ఆ సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక జాతీయోద్యమ భాగాలుగానే యెన్నో జాతీయవర్గాలు (National units) కొత్తగా యేర్పడుతూ వచ్చేయి. ఆంధ్రులు, కర్నాటకులు, మలయాళీలు, మహారాష్ట్రీలు, తమిళులు, పఠానులు, సిందీలు, బెలూచీలు, పంజాబీలు, బెంగాలీలు మొదలైనవారందరిలో జాతీయ చైతన్యం కల్గింది.

మొదటిదశలో మన జాతీయోద్యమము ముఖ్యంగా హిందువుల్లోనే బలంగావుండేది; ఆ కారణంచేతనది హిందువుల విజ్ఞానమును, నిర్దాంతరూపమును (Ideological form) కొంతవరకు అవలంబించింది. ఉదాహరణకు, కాంగ్రెసు మహాసభ సమావేశాల్లో యిప్పటికి కూడా మొదట కొబ్బరికాయలు కొట్టబడుతున్నాయి; ఇంకా పూజలు మొదలైనవి— (ఇవి ముస్లింలకు కిట్టవు) చేయబడుతున్నాయి. జాతీయోద్యమం ముస్లిం జాతులలోకూడా వ్యాపించి, వారుకూడా అభివృద్ధిచెంది ముందుకొచ్చిన తర్వాత వాళ్ళకివన్నీ చూస్తే, "ఏమిటి! మనంకూడా హిందువులుగా తయారవుతున్నామా?" అనే సందేహం వచ్చింది. వారిదృష్టిలో కాంగ్రెసు ముఖ్యంగా హిందువులసంస్థ. ఈ విధంగా జాతీయసమస్య చివరకు మతరూపం దాల్చింది.

మన జాతీయోద్యమం భారతప్రజలందరిలోనూ ఒకేరకమైన చైతన్యం కల్పించలేదు; కొన్నిజాతులలో తీవ్రంగానూ, కొందరిలో తక్కువగానూ కల్గింది జాతీయభావసంజలనం; జాతీయోద్యమం వ్యాపించినకొలదీ కొత్తకొత్త ప్రజలమీద నడికల్పించిన ఫలితాల్లో ఘనం వుండడం; జాతీయోద్యమంలో ముందుగానే మేల్కొని, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధిచెంది యున్న జాతులకూ, అఖరునవచ్చి వెనుకబడియున్న జాతులకూ మధ్య అనుమానాలకూ, కలహాలకూ కారణాలు పైకిరావడం;— ఇదే ఈనాడు మనదేశంలోని జాతీయసమస్యకూ. హిందూ ముస్లిం సమస్యకూ మూలం అని చెప్పవచ్చు. హిందూ ముస్లిం సమస్య జాతీయ సమస్యలోనే ఒక అంతర్భాగం; హిందూ ముస్లిముల మధ్య విభేదాలూ అనుమానాలు యెలా వున్నాయో అల్లాగే బెంగాలీ-బీహారీల మధ్య, మహారాష్ట్రీల- కర్నాటకులమధ్య కూడ విభేదాలున్నాయి.

మనదేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం, అభ్యుదయం కొరకు, సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక ఐక్యతమీద (Unity against Imperialism) నిర్మింపబడాలి మన జాతీయోద్యమం; అయితే అట్టిఐక్యత బలీయమైనదిగా, నిజమైనదిగా వుండాలంటే, నూతనంగా పైకొస్తూన్న జాతులను, వాటియొక్క స్వయంనిర్ణయ హక్కును గుర్తించవలసి యుంటుంది; అల్లా అయితేనే శాశ్వతమైన దృఢమైన ఐక్యత నిర్మింపబడుతుంది. సామ్రాజ్యవాదానికి, పాసి జాతికి వ్యతిరేకంగా మనప్రజలందరనూ సమీకరించి ఐక్యపరచాలంటే మన 'యునైటెడ్ నేషనల్ ఫ్రంట్', కొక (కామన్ ప్రోగ్రాం) కనీసకార్యక్రమం వుండాలి— దానిలో జాతుల స్వయంనిర్ణయ హక్కు (అవసరమైతే విడిపోవుటకు కూడా) స్పష్టంగా గుర్తింపబడాలి. స్వాతంత్ర్యం, ప్రజాస్వామ్యం— ఇవీ మన అందరి ఆశయమూను; అందుచేత మనకు స్వాతంత్ర్యం, ప్రజాస్వామ్యం వచ్చిన తర్వాతి నూతనవ్యవస్థలో ప్రతి జాతియొక్క హక్కులు, పరిస్థితి, హోదా యెల్లావుంటుందో మనం స్పష్టంగా, వాటి కర్థమయేలా నిర్వచించాలి.

స్వతంత్ర భారతదేశంలో హిందువులదే పైచేయిగావుండి వారు ముస్లిములపై అధికారం చలాయిస్తారా? స్వతంత్ర భారతదేశంలో బెంగాలీలు బీహారీల నణగదొక్కుతారా? మహారాష్ట్రీలు కర్నాటకులను, తమిళులు ఆంధ్రులను అణగదొక్కుతారా స్వతంత్ర భారత దేశంలో? ఇవి యీనాడు మనల నెదుర్కొంటూన్న నిజమైన సమస్యలు. మన వెనకటి చరిత్రయే యీ అనుమానాలకు, సమస్యలకు కారణభూతమైంది. భారతప్రజల నందరనూ సమీకరించబూనుకొన్న జాతీయోద్యమం యీ సమస్యలన్నిటికీ విస్పష్టమైన సమాధానం యివ్వవలసి యుంటుంది.

ఇక్కడొచ్చిన పెద్దచిక్కు యేమిటంటే, "స్వయం నిర్ణయ సూత్రాన్నంగీకరించడ మంటే దేశాన్ని ముక్కలుచేయడం అన్నమాట. యంతకాలంనుండి మన జాతీయోద్య

మం సాధించిన దాన్నంతనూ వొదిలిపెట్టడం అన్నమాట" అనే అభిప్రాయం మన దేశ భక్తుల్లో పూర్తిగా నాటుకుపోయింది. " భారతదేశం అంతా ఏకబంధం, అవిభాజ్యం; ప్రజలందరూ సన్నిహితంచేసే (కామన్) విజ్ఞానంవుంది; ఒక కొత్త ఐక్యత - పరిపాలనా విధానంలో ఏకత్వం (Unity of Administration) కూడ కలిగింది. ఇదంతా కొరగాని దానిగా తోసిపారేయాలిందేనా? " అంటారు వారు.

దానికిది సమాధానం కాదు. ఆ ఐక్యతను తోసిపారేయాలనటంలేదు మేము. వాస్తవంలో, స్వయం నిర్ణయ సూత్రాన్నంగీకరిస్తే మనదేశంలో యెన్నడూ కని విని యెరుగనంత దృఢమైన ఐక్యత, యిప్పటికన్న యెన్నోరెక్లెక్కువ ఐక్యత, సిద్ధిస్తుంది. ఆ ఐక్యతలో ప్రతిజాతి సర్వతోముఖమైన అభివృద్ధి చెందుటకూ, అవన్నీకలిసి ఒకసూతన విజ్ఞానమును - ఒక కొత్త నాగరకతను నిర్మించుటకూ పూర్తి అవకాశాలుంటాయన్నమాట. ఆ ఐక్యతవలన మనకు యీనాడు జాతీయ ప్రభుత్వం వస్తుంది, జయప్రదంగా దేశరక్షణ చేయుటకు సాధ్యపడుతుంది; ఆ ఐక్యతవలననే భవిష్యత్తులో భారతదేశసంపూర్ణస్వాతంత్ర్యం సిద్ధిస్తుంది; భారతదేశం స్వతంత్రజాతుల ఐచ్ఛిక సమాఖ్యగా యేర్పడుతుంది. ఐక్యత వివిధజాతుల ప్రజల ఐచ్ఛిక సహకారంమీద నిర్మితమైనది కావడంచేత బలవంతంగా రుద్దబడిన ఐక్యతకంటె వెయ్యిరెట్లు దృఢంగా, శాశ్వతంగా వుంటుంది; పరస్పర అనుమానం, అపనమ్మకాలు తొలగిపోనంతవరకు పైపై ఐక్యతవలన యేమీ లాభంలేదు. అది యెంతమాత్రమూ శాశ్వతం కానేరదు.

మనదేశాన్ని కొంచెం సూక్ష్మదృష్టితో పరిశీలించినట్లయితే, అటువంటి దృఢతరై క్యతకు బీజాంకురాలు మనకు కన్పిస్తాయి. మన జాతీయ కాంగ్రెసు కాన్స్టిట్యూషన్లోనే యిది మనకు కన్పిస్తుంది. మొదటిరోజుల్లో మితవాదులూ, జాతీయవాదులూ తమ వుద్యమ వ్యవహారాలను ఇంగ్లీషులోనే జరిపేవారు; కాని యీరోజున ప్రతిజాతి జాతీయోద్యమాన్ని తన మాతృభాషలోనే నడుపుతుంది. ప్రతి జాతిలోనూ దేశభక్తి రగుర్కొల్పబడింది; స్వాతంత్ర్యవిపాస, దేశభక్తి చైతన్యములతోబాటు జాతీయభావాలు, జాతీయ చైతన్యం కూడ అభివృద్ధి చెందసాగేయి.

స్వయంనిర్ణయ సూత్రాన్నంగీకరించినట్లయితే ఐక్యతామార్గం అతిసులభమౌతుంది. సోవియటు యూనియనునుంచి మనం నేర్చుకోవలసిన పెద్దపాఠాల్లో యిది అతిప్రధానమైనది. నా వుపన్యాసంలో యిది స్పష్టంగా బోధపరచగలిగేనని ఆశిస్తున్నా. కాంగ్రెసు-లీగు దేశభక్తులు దీనిని గుర్తించి సమాధానానికి వచ్చినట్లయితే జాతీయైక్యత కేఆడ్డంకి వుండదు; అప్పుడు మన దేశస్వాతంత్ర్యానికి దారితీసే ఐక్యత చేకూరినట్టే. ఆ ఐక్యతే భారత ప్రజలమధ్య శాశ్వతమైన, దృఢమైన ప్రశంసనీయమైన ఐక్యతకు దారితీస్తుంది; భారతదేశం అభివృద్ధిపథాన త్వరితగతిని నడుస్తుంది.

మహానా ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA 109 B 147
పుస్తకం పేరు	శాంతివైశిష్ట్యము నాగార్జునము
తారీఖు	26/10/24
ముందు అట్ట	NO
వెనుక అట్ట	NO
మొత్తం పేజీలు	47
పెద్ద సైజు పేజీలు	NO
భాగ పేజీలు	NO
లేఖ పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	allsharya
పేజీలు విడదీసినది	Hasan
స్కాన్ చేసినది	Kravela
పరీక్ష చేసినది	ASWINI
పేజీలు పరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చెయ్యబడినది	NO
తప్పులు	NO
పరిస్థితి	Good